

**JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH**  
**PEDAGOGICKÁ FAKULTA**

**A**

**VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE**  
**FAKULTA MANAGEMENTU V JINDŘICHOVĚ HRADCI**

**BAKALÁŘSKÁ PRÁCE**

**2010**

**Jan Tomek**

**JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH**

**PEDAGOGICKÁ FAKULTA**

**A**

**VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE**

**FAKULTA MANAGEMENTU V JINDŘICHOVĚ HRADCI**

**Činnost a postavení soukromých  
bezpečnostních agentur v ČR**

Autor:	Jan Tomek
Vedoucí práce:	doc. JUDr. Jan Hejda, Ph.D.
Studijní program:	B7507 Specializace v pedagogice
Datum odevzdání :	5. února 2010

## Zadání bakalářské práce

**Název práce:** Činnost a postavení soukromých bezpečnostních agentur v ČR

**Zadání práce:** Práce je zaměřená na analýzu činnosti a provozování soukromých bezpečnostních agentur s vymezením právních norem, které tuto činnost upravují a které stanovují právní rámec a oprávnění činnosti bezpečnostní agentury. Výstupem je analýza možností úpravy a návrhů de lege ferenda, které budou směřovat ke zlepšení a zpřehlednění jejich činností. Zároveň student provede komparaci právních norem upravujících činnost bezpečnostních agentur v zahraničí.

**Jméno studenta:** Jan Tomek

**Ročník:** 2.

**Studijní program:** B7507 Specializace v pedagogice

**Studijní obor:** Sociální pedagogika

**Vedoucí práce:** Doc. JUDr. Jan Hejda, Ph.D.

**Katedra:** Společenských věd FM VŠE

**Termín zadání:** 31. březen 2009

# Prohlášení

Prohlašuji, že bakalářskou práci na téma  
» **Činnost a postavení soukromých bezpečnostních agentur v ČR** «  
jsem vypracoval samostatně.

Použitou literaturu a podkladové materiály  
uvádím v příloženém seznamu literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., v platném znění souhlasím se  
zveřejněním své bakalářské práce,  
a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části  
databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích  
na jejích internetových stránkách.

*České Budějovice, únor 2010*

---

podpis studenta

# Poděkování

Rád bych poděkoval vedoucímu své bakalářské práce doc. JUDr. Janu Hejdovi, PhD. za jeho podnětné připomínky, rady a profesionální vedení. Také chci poděkovat své přítelkyni a dceři za jejich trpělivost a podporu, které se mi od nich dostalo v průběhu studia.

# **Anotace**

## **Činnost a postavení soukromých bezpečnostních agentur v ČR**

Cílem bakalářské práce je vysvětlení základních pojmů v systému soukromých bezpečnostních služeb, rozdělení soukromých bezpečnostních agentur podle jejich věcných úkolů a vymezení současných právních norem upravující postavení těchto subjektů. Výstupem je upozornění na nedostatečnou legislativní úpravu a návrhů přijetí nové právní normy, vedoucí k zpřehlednění a zlepšení jejich činnosti. Závěr bakalářské práce je věnován zmapování profesních komor a stavovských organizací a podmínek fungování soukromých bezpečnostních agentur v zahraničí.

*únor 2010*

# OBSAH

ÚVOD .....	9
<b>1 POSTAVENÍ SOUKROMÝCH BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB V ČR.....</b>	<b>11</b>
1.1 Historický exkurz .....	11
1.2 Základní pojmy .....	13
1.3 Postavení v bezpečnostním systému .....	13
1.3.1 Policie České republiky .....	14
1.3.2 Obecní policie .....	16
1.3.3 Ostatní složky vnitřního bezpečnostního systému.....	17
<b>2 ÚKOLY SOUKROMÝCH BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB .....</b>	<b>19</b>
2.1 Věcná působnost soukromých bezpečnostních agentur.....	19
2.1.1 Podniky zajišťující ostrahu majetku a osob .....	20
2.1.2 Služby soukromých detektivů.....	22
2.2 Prostředky soukromých bezpečnostních služeb.....	24
<b>3 PRÁVNÍ ZÁKLADY PROVOZOVÁNÍ SOUKROMÝCH BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB .....</b>	<b>26</b>
3.1 Podmínky vzniku soukromé bezpečnostní agentury.....	26
3.2 Činnost soukromých bezpečnostních agentur podle platných právních norem.....	27
3.2.1 Listina základních práv a svobod.....	27
3.2.2 Občanský zákoník.....	28
3.2.3 Zákoník práce .....	29
3.2.4 Zákon o zbraních a střelivu.....	31
3.2.5 Zákon o ochraně osobních údajů .....	32
3.3 Interní normy.....	33
3.4 Návrh nového zákona o provozování soukromých bezpečnostních služeb.....	35
<b>4 PROFESNÍ KOMORY A ORGANIZAČNÍ SDRUŽENÍ SOUKROMÝCH BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB .....</b>	<b>38</b>
4.1 Mezinárodní organizační sdružení .....	38
4.2 Profesionální sdružení soukromých bezpečnostních agentur v ČR.....	39
4.2.1 Asociace soukromých bezpečnostních služeb ČR.....	40
4.2.2 Security club .....	42
4.2.3 Česká komora detektivních služeb .....	43

4.2.4 Asociace technických bezpečnostních služeb Grémium Alarm .....	44
<b>5 POSTAVENÍ SOUKROMÝCH BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB V ZAHRANIČÍ ...</b>	<b>45</b>
5.1.1 Rakousko .....	45
5.1.2 Německo .....	46
5.1.3 Polsko.....	47
5.1.4 Maďarsko.....	48
5.1.5 Slovinsko .....	49
<b>ZÁVĚR.....</b>	<b>50</b>
<b>POUŽITÉ ZDROJE.....</b>	<b>52</b>
Literatura.....	52
Právní předpisy .....	52
Elektronické zdroje .....	53
<b>SEZNAM OBRÁZKŮ.....</b>	<b>54</b>



# ÚVOD

Stejně jako ve většině demokratických zemí, tak i v České republice patří plnění úkolů v oblasti vnitřního pořádku a bezpečnosti především do kompetence státní policie. Policejní sbory ale nejsou jediné subjekty, které odpovídají za ochranu života, zdraví a majetku v naší společnosti. Po roce 1989, tedy v době společenských a ekonomických změn, kdy mnohé právnické a fyzické osoby začaly cítit zvýšenou potřebu zajištění svých oprávněných zájmů, vznikl u nás prostor pro působení soukromých bezpečnostních agentur.

S jejími zaměstnanci se každý z nás již určitě někdy setkal, ať už např. při nákupech ve velkých obchodních centrech či při návštěvě nějakého kulturního nebo sportovního podniku. Tyto služby ale nemůžeme v žádném případě srovnávat s posláním policie nebo je dokonce vnímat jako její nahrazování. Je třeba si uvědomit, že soukromé bezpečnostní agentury vykonávají svou činnost pouze na komerčním základě a jen po dojednání a uzavření smlouvy se svým zákazníkem. Česká republika je však jednou z mála zemí Evropské unie, která ještě tento druh podnikání upravuje obecnou formulací živnostenského zákona, tzn. že v soukromých bezpečnostních službách se může realizovat každý, kdo má čistý trestní rejstřík a bylo mu osmnáct let. Výsledkem tohoto žalostného stavu je existence nepřehledného množství subjektů různé úrovně a kvality, které v oblasti ochrany majetku a osob podnikají.

Předmětem této bakalářské práce je zabývání se problematikou soukromých bezpečnostních služeb v České republice. V úvodních částech práce se zaměřím na vysvětlení nejzákladnějších pojmů, na hlavní úkoly soukromých bezpečnostních agentur a na věcné prostředky, které při své činnosti používají. Zmíním se i o základních složkách bezpečnostního systému státu a o možnostech spolupráce mezi nimi a soukromými bezpečnostními službami.

Druhou část práce věnují právním aspektům soukromých bezpečnostních služeb. Popíše zde legislativní podmínky vzniku soukromé bezpečnostní agentury a platné právní normy, kterými se při své činnosti řídí. Za nejdůležitější a nejpodstatnější část této práce považují upozornění na nutnost přijetí zvláštního zákona, který by tuto oblast samostatně upravoval.

V poslední části práce se zaměřím na profesní a stavovské komory, jež zřejmě jako jediné mohou efektivně přispět ke zvýšení profesionální úrovně a zpřehlednění činnosti soukromých bezpečnostních služeb. Zmíním se také o provozování soukromých bezpečnostních agentur v zahraničí a možnostech využití jejich bohatých zkušeností v našich podmínkách.

Cílem bakalářské práce je tedy analyzovat činnost a provozování soukromých bezpečnostních agentur v České republice a vymezit právní normy upravující jejich činnost. Dalším cílem této práce je analýza návrhu nového zákona o soukromých bezpečnostních službách a provedení komparace právních norem, které upravují provozování soukromých bezpečnostních agentur v zahraničí.

# 1 POSTAVENÍ SOUKROMÝCH BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB V ČR

## 1.1 Historický exkurz

Kořeny prvních soukromých bezpečnostních služeb jsou prastaré, stačí se jen trochu podívat na historii. Starozákonní pověst půvabné Zuzany, manželky váženého babylónského žida Jójakíma, vypráví o časech mnohem starších, než pamatuje náš letopočet. Je to příběh, který by mohla klidně řešit i nějaká novodobá detektivní agentura.

Podle pověsti docházeli do domu Jójakíma dva starší izraelští soudci, kteří zapláli žádosti k jeho ženě Zuzaně. Jednou, když se Zuzana chtěla v zahradě vykoupat, starci vystoupili z úkrytu a naléhali na ní, aby jím byla svolná. Ale marně. Soudci proto vydali svědectví, že byl u ní jistý mladík, se kterým zhřešila. Když pak Zuzanu odváděli na jistou smrt, probudil Bůh ducha Daniela, který prokázal rozpor ve výpovědi obou soudců a tím jí zachránil „...*A ted' mluv! Jestliže jsi ji opravdu viděl, pověz: Pod kterým stromem jsi je viděl spolu obcovat? On odpověděl: „Pod lentiškem.“ ...Dal ho odvést pryč a rozkázal přivést druhého...Ted' mi řekni: Pod kterým stromem jsi je přistihl spolu obcovat? Odpověděl: „Pod dubem.“ Daniel mu řekl: „Věru, i ty jsi zalhal ve svůj neprospěch. Anděl Boží už čeká, má meč, aby tě rozťal vpůli; tak vás oba zahubí...“<sup>1</sup>*

Dnešní zaměstnanci soukromých detektivních agentur musí ovšem o uznání bojovat trochu urputněji. Předobraz soukromých bezpečnostních služeb, jak se zmiňuje ve své publikaci čestný člen České komory detektivních služeb JUDr. František Brabec<sup>2</sup>, lze spatřovat v různých panovnických a šlechtických gardách a špezích, vrchnostenských drábech nebo myslivcích. Tyto složky, které původně sloužily pouze pro vlastní potřebu šlechty, postupně s přibývajícím centrální mocí panovníka splývaly se státními policejními službami. Teprve s nástupem kapitalismu dochází k zřízení soukromých bezpečnostních služeb jako alternativa úkolů státní policie.

---

<sup>1</sup> Česká biblická společnost [online]. c2009 [cit. 16. ledna 2010]. Dostupný na WWW: <<http://www.biblenet.cz/app/bible/Sus/chapter/1>>.

<sup>2</sup> BRABEC, F. *Soukromé detektivní služby*. Praha : Eurounion, 1995, s. 23. ISBN 80-85858-16-9.

Jedna z nejslavnějších detektivních kanceláří, která posloužila i jako vzor při vzniku Federálního úřadu pro vyšetřování (FBI) v roce 1908 byla, podle pořadu České televize Kalendárium<sup>3</sup>, Pinkertova detektivní agentura. Allan Pinkerton byl Skot, narodil se v Glasgow a od mládí se živil jako bednář. V roce 1842 odešel do Ameriky, kde se usadil v městečku West Dundee v Illinois. Tam náhodou odhalil bandu padělatelů peněz a předal je spravedlnosti. Pinkerton záhy zanechal bednařiny a v roce 1850 si v Chicagu otevřel detektivní agenturu. Jeho lidé, o kterých se tvrdí, že byli nepodplatitelní, mimo jiné úspěšně chránili trezory železničních společností před vlakovými lupiči a zabránili atentátu na čerstvě zvoleného prezidenta Abrahama Lincolna. V americké občanské válce jeho muži zorganizovali první oficiální tajnou službu, kde sloužili Severu jako špioni. Slogan Pinkertonovy detektivní agentury tvrdil my nikdy nespíme, a její znak otevřené oko (obr. č. 1) způsobil, že od těch dob se soukromým detektivům říká „soukromé očko“.

Obr. č. 1 Logo Pinkertonovy detektivní agentury



Zdroj: Squido

Také v Československu, za první republiky, existovala řada známých a seriózních soukromých detektivních agentur. Za zmínku stojí například Foglarová detektivní kancelář, Bubníkův detektivní ústav a mnoho dalších. V období fašistické okupace však byla soukromá bezpečnostní činnost přerušena a po roce 1948 přišel konec definitivní. Ke znovuzrození českých soukromých bezpečnostních služeb došlo až po listopadu 1989, kdy začaly pozvolna

---

<sup>3</sup> Česká televize [online]. c1996-2009 [cit. 16. ledna 2010]. Dostupný na WWW: <<http://www.ceskatelevize.cz/program/1095927644-05.07.2009-09:45-1-kalendarium.html>>.

vznikat na základech bývalých závodních stráží a hlídacích služeb první soukromé bezpečnostní agentury.

## 1.2 Základní pojmy

Tak jako v každé oblasti veřejného života, tak i v oblasti soukromé bezpečnosti se lze setkat s řadou specifických pojmů:

**Soukromé bezpečnostní služby** – jeden z nejčastěji používaných pojmů, kterým se označují placené služby poskytující na komerčním základě ochranu a ostrahu oprávněných zájmů fyzických a právnických osob. Je to výsledek určité podnikatelské činnosti vzniklý na základě smluvního vztahu mezi poskytovatelem této služby a jejím zákazníkem.

**Soukromá bezpečnostní činnost** - realizována činnost ve prospěch odběratele bezpečnostních služeb. Soukromou bezpečnostní činností může být např. bezpečnostní dozor, ochrana osob, pátrání, provozování elektronických zabezpečovacích systémů apod.

**Soukromá bezpečnostní agentura** - označení pro podnikatelský subjekt, který za úplatu vykonává soukromou bezpečnostní činnost a poskytuje bezpečnostní služby.

**Provozování bezpečnostních služeb** - zajišťování fyzické ostrahy, pátrání nebo poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob za úplatu při splnění podmínek uvedených v koncesi.

**Provozovatel soukromých bezpečnostních služeb** - fyzická nebo právnická osoba, které byla udělena koncese k provozování soukromých bezpečnostních služeb.

**Vlastní ochrana** - bezpečnostní činnost vykonávaná pro vlastní potřebu a vlastními zaměstnanci. Činnost těchto zaměstnanců již nelze realizovat jako komerční aktivity, podobné ostatním bezpečnostním agenturám

## 1.3 Postavení v bezpečnostním systému

V důsledku významných politických, ekonomických a legislativních změn, ke kterým v České republice došlo po roce 1989, se soukromé bezpečnostní agentury staly nejen významnou součástí podnikatelského prostředí, ale také důležitým článkem bezpečnostního systému státu, tak jak je naprosto běžné ve většině vyspělých demokratických zemí.

Cílem bezpečnostního systému je zajištění bezpečnosti země a jeho obyvatel. Bezpečnostní systém plně vychází z ústavního pořádku a je tvořen prvky disponujícími příslušnými zákony. Jedná se o orgány zákonodárné, výkonné a soudní moci, ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní sbory, zpravodajské služby, záchranné, havarijní a jiné sbory a jejich vzájemné vztahy. V bezpečnostním systému dále fungují organizované nebo dobrovolné občanské aktivity, výchovné či nápravné instituce a v neposlední řadě také komerční subjekty zajišťující bezpečnost občanů a organizací. Tato organizační složitost je přirozeně závislá na systémovém a informačním přístupu, který musí být zabezpečený odpovídajícími právními, společenskými, technickými a ekonomickými regulátory. Tento přístup nesmí být v žádném případě porušen či nerespektován. V opačném případě by mohlo docházet k nesčetným problémům či konfliktům mezi jednotlivými prvky bezpečnostního systému, a tím pádem ke snížení celkové efektivity jejich práce a systému jako celku.

Charakterem své činnosti mají soukromé bezpečnostní agentury klíčový podíl na zabezpečování majetku a bezpečnosti osob, čímž poměrně významně doplňují vnitřní bezpečnostní systém státu především v oblasti prevence. Aby tento klíčový bezpečnostní prvek přinesl očekávaný efekt, je velmi důležitá úspěšná a neformální spolupráce s hlavními složkami bezpečnostního systému, tzn. především s Policií ČR a obecní policií.

### **1.3.1 Policie České republiky**

Nejdůležitějším subsystémem k zajištění vnitřní bezpečnosti státu a jeho občanů je Policie České republiky, která byla zřízena zákonem ČNR č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky. Tento zákon stanoví, že: „...*Policie je ozbrojeným bezpečnostním sborem, který plní úkoly ve věcech vnitřního pořádku a bezpečnosti v rozsahu vymezeném ústavními zákony, zákony a ostatními obecně závaznými právními předpisy...*“<sup>4</sup> Další úkoly policie a jejich činnost je prováděná v rozsahu Parlamentem schválených právních předpisů a ratifikovaných mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázaná.

V zákoně o Policii ČR jsou vymezeny další úkoly policie, mezi které patří: ochrana bezpečnosti osob a majetku, spolupůsobení při zajišťování veřejného pořádku, boj proti terorismu, odhalování a vyšetřování trestných činů, ochrana státních hranic, ochrana ústavních činitelů a zastupitelských úřadů, dohled na bezpečnost a plynulost silničního provozu,

---

<sup>4</sup> § 1 odst. 2, zák. ČNR č. 283/1991 Sb. o Policii České republiky

odhalování a projednávání přestupku. Policie také vede evidence potřebné k plnění svých úkolů, vyhledává celostátní pátrání, pronásleduje uprchlé osoby z výkonu vazby, z výkonu trestu odnětí svobody, zadržuje svěřence na útěku s nařízenou ústavní nebo uloženou ochrannou výchovou, zajišťuje pohotovostní ochranu jaderných zařízení, kontroluje doklady o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla. Policie rovněž plní některé úkoly státní správy a další úkoly při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku.

Obr. č. 2 Znak Policie ČR



Zdroj: Policie ČR

Rozdíl mezi postavením soukromých bezpečnostních služeb jako privátní organizace, založené na komerčním základě a mezi státními policejními sbory, plnící úkoly ve věcech pořádku a bezpečnosti v rozsahu, které jim vymezují zákony, vede k tomu, že vzájemné vztahy nemohou být nazývány součinností, ale spoluprací. Tyto vztahy se však neomezují pouze na roli nadřízeného nebo kontrolního orgánu, kdy orgány policie v rámci své zákonné povinnosti posuzují činnost soukromých bezpečnostních služeb a jejich pracovníků. Činnost soukromých bezpečnostních agentur je často zaměřena do takových oblastí, kdy její poznatky mohou policejním orgánům účinně pomoci, např. při pátrání po osobách.

*„...jednotlivé větší a dobře organizované SBS, tak i jejich koordinační svazy (Komora, Asociace) respektují a ve svých vnitřních normativech pro oblast vztahů s policejními sbory uvádějí následující čtyři zásady:*

- *pracovník SBS je povinen na požádání poskytnout nezbytnou součinnost org. P ČR a obecní policie*

- *pracovník SBS je povinen před provedením zákroku zhodnotit a zvážit situaci, zda zákrok může řádně dokončit. V případě, že nikoliv, požádá o nezbytnou součinnost obecní policii, případně P ČR*
- *SBS je povinna sdělit obecní policii nebo P ČR co nejdříve po jejich upozornění na zjištěné nedostatky v ostraze objektu či prostoru, jaká opatření učinila k jejich odstranění*
- *SBS je nápomocná místně příslušnému oddělení P ČR nebo obecní policii při předcházení a odhalování trestné činnosti...“<sup>5</sup>*

### **1.3.2 Obecní policie**

Dalším, neméně důležitým článkem vnitřního bezpečnostního systému je obecní, resp. městská policie, jejíž vznik byl umožněn přijetím zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii. Tento zákon umožnil obecnímu zastupitelstvu vytvořit právní podmínky pro existenci a činnost vlastních pořádkových útvarů, sloužící především pro zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku. Před přijetím tohoto zákona sice obce mohly toto požadovat od Policie České republiky, ale chyběla jí vlastní kontrola a možnost účinného řízení svého preventivního i represivního sboru, který by umožnil plnit společenské aktivity ve vlastním regionu.

Obecní policii zřizuje a zrušuje zastupitelstvo obce svou obecně závaznou vyhláškou. Obecní policii řídí starosta nebo jiný člen zastupitelstva. Její působnost pak vykonávají strážníci, kteří jsou k obci v pracovním poměru. Rada obce může pověřit plněním některých úkolů při řízení obecní policie určeného strážníka, který je pak zpravidla označován jako velitel obecní policie. Obecní policie plní úkoly, které vyplývají z ustanovení § 2 zákona o obecní policii, tzn. přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku, dohlíží nad dodržováním pravidel občanského soužití, ve stanoveném rozsahu také přispívá k bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích (obr. č. 3), odhaluje přestupky a jiné správní delikty a upozorňuje fyzické a právnické osoby na porušování obecně závazných předpisů a činí opatření k nápravě.

---

<sup>5</sup> MACEK, P. a kol. *Bezpečnostní služby*. Praha : Police history, 2001, s. 189. ISBN 80-86477-03-7.



Obr. č. 3 Kontrolní činnost strážníků v centru Prahy



Zdroj: Mafra

Spolupráce soukromých bezpečnostních služeb a obecní policie je velmi podobná jako spolupráce s Policií ČR. Při výkonu své činnosti se pracovníci soukromých bezpečnostních agentur poměrně často s příslušníky obecní policie setkávají. Jejich vzájemná spolupráce sice není upravena žádnou speciální normou ani předpisem, ale zákon o obecní policii dává každému občanu a tedy i pracovníkovi soukromé bezpečnostní agentury v krizové situaci, právo obracet se na příslušníky obecní policie se žádosti o potřebnou pomoc: „...Každý má právo obracet se na zaměstnance obce zařazené do obecní policie (dále jen "strážník") se žádostí o pomoc; strážníci jsou povinni v rozsahu svých úkolů požadovanou pomoc poskytnout...“.<sup>6</sup>

Podle Macka<sup>7</sup> se může jednat např. o subsidiární pomoc strážníků obecní policie v případě zajišťování pořadatelských povinností, pokud intenzita protispolečenského jednání narušitelů pořádku dosáhla takového stavu, že pracovníci soukromé bezpečnostní agentury již nejsou schopni zajistit veřejný pořádek vlastními prostředky.

### 1.3.3 Ostatní složky vnitřního bezpečnostního systému

Policejní složky ovšem nejsou jediné subjekty tvořící bezpečnostní systém státu. Jeho součástí jsou také ostatní bezpečnostní služby, které lze rozdělit podle zřizovatele a podle

---

<sup>6</sup> § 1, odst. 3, zák. ČNR č. 553/1991 Sb. o obecní policii.

<sup>7</sup> MACEK, P. a kol. *Bezpečnostní služby*. Praha : Police history, 2001, s. 189. ISBN 80-86477-03-7.

charakteristiky zákonné úpravy do dvou základních skupin, na státní a nestátní bezpečnostní služby.

Společným znakem státních bezpečnostních služeb je podle Kovárníka<sup>8</sup> zpravidla ta skutečnost, že zřizovatelem je téměř vždy ministerstvo nebo jiný ústřední orgán státní správy. Každá státní bezpečnostní služba působí na základě zvláštního zákona, jež má prakticky stejnou strukturu, tzn. úvodní klauzuli, upravující název a hlavní charakteristické rysy dané služby, vymezení základních úkolů, zásady organizační struktury, povinnosti, oprávnění, prokazování příslušnosti, spolupráce s jinými orgány, obcemi a jinými právníckými a fyzickými osobami apod.

Do skupiny státních bezpečnostních služeb patří kromě již zmiňované Policie ČR, také Vojenská policie, Celní správa, Vězeňská služba a justiční stráž, Bezpečnostní informační služba, Národní bezpečnostní úřad, Úřad pro ochranu osobních údajů. Zvláštní postavení v této skupině zaujímají i stráže, které svými úkoly a oprávněními střeží a chrání přírodní zdroje. Jedná se o mysliveckou stráž, stráž přírody a rybářskou stráž.

Významným článkem v systémové ochraně právního řádu jsou i nestátní bezpečnostní služby, které plní úkoly ve věcech veřejného pořádku, bezpečnosti a boje proti kriminalitě. Tyto nestátní bezpečnostní služby, tedy i soukromé bezpečnostní služby, nejsou u nás upraveny, vyjma obecní policie, žádným zvláštním zákonem, její úprava je provedena pouze živnostenským zákonem.

---

<sup>8</sup> KOVÁRNÍK, L. *Mimoresortní bezpečnostní služby*. Praha : Policejní akademie ČR, 2008, s. 9. ISBN 978-80-7251-277-5.

## 2 ÚKOLY SOUKROMÝCH BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB

### 2.1 Věcná působnost soukromých bezpečnostních agentur

Soukromé bezpečnostní agentury poskytují pro své zákazníky specifické služby, které jsou zcela závislé na tržním mechanismu. Tento zákon nabídky a poptávky samovolně reguluje počet a kvalitu těchto služeb, jakož i počet pracovníků působící v této oblasti. Soukromé bezpečnostní služby lze tedy definovat jako odbornou činnost nestátních, komerčně podnikatelských aktivit, které na smluvním základě zajišťují právníckým a fyzickým osobám oprávněné zájmy zaručené platnou právní úpravou.

Subjekty soukromých bezpečnostních služeb vykonávají pro své klienty pouze takové úkoly, které jsou v rozsahu její věcné působnosti, tzn. že plní úkoly a uplatňují jen taková oprávnění, které na ně a její pracovníky delegoval zákazník.

*„...Prostor pro uplatnění služeb soukromých bezpečnostních agentur jako subjektů podnikání je především tam, kde nutnost zabezpečit charakter podnikatelské činnosti, majetkové poměry občanů, či ohrožení jejich dalších oprávněných zájmů vyžadují nadstandardní stav při jejich ochraně a ostraze, nad rámec služeb poskytovaných ze zákonné povinnosti republikovými nebo obecnými policejními sbory...“<sup>9</sup>*

Jedná se tedy o určitou svépomoc tam, kde policejní složky již nemohou zajistit nepřetržitý dohled a v případě potřeby provést okamžitý zásah. Dalším významným prostorem pro uplatnění služeb soukromých bezpečnostních agentur je situace, kde policejní složky mají ze zákona povinnost zasahovat teprve až subsidiárně, tzn. podpůrně. Jedná se např. o zajištění veřejného pořádku a bezpečnosti osob a majetku, kde primární povinnost mají především pořadatelé kulturních a sportovních akcí nebo majitelé a uživatelé různých veřejně přístupných objektů, jako jsou např. rekreační kempy, hotely, herny, supermarkety apod.

Soukromé bezpečnostní agentury mohou podle zák. č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání a nařízení vlády č. 469/2000 Sb., kterým se stanoví obsahové náplně jednotlivých živností, uvedené v příloze č. 3, skupiny 314, realizovat tři základní činnosti, a to:

---

<sup>9</sup> MACEK, P., NOVÁK, F. *Privátní bezpečnostní služby*. Praha : Police history, 2005, s. 49. ISBN 80-86477-23-1.

- podniky zajišťující ostrahu majetku a osob,
- služby soukromých detektivů a
- poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob.

### 2.1.1 Podniky zajišťující ostrahu majetku a osob

Nárůst majetkové kriminality a stále rostoucí objem způsobených škod v této sféře zvyšuje poptávku po soukromých bezpečnostních službách, které se specializují na ochranu majetku a osob. Tyto služby, které již svou přítomností působí preventivně, mohou v případě ohrožení nebo napadení využít jako svépomoc za zákonem stanovených podmínek obranná opatření.

Nejčastější a také nejstarší formou zajištění majetku a osob je fyzická ochrana, protože umožňuje v případě nutnosti provést okamžitý zásah k odvracení nebezpečí či snížení škod. Tato forma v sobě koncentruje životní návyky, profesní zkušenosti nebo dovednosti a umožňuje vybírat pokud možno optimální variantu z možných řešení. Fyzickou ostrahu často doplňuje ochrana pasivní, která spočívá v montáži, projektování a údržbě různých technických prostředků. Tato metoda ostrahy slouží k zabránění nebo ztížení vniknutí nepovolaných osob do střeženého objektu a umožňuje zjistit jeho narušení za relativně nízké náklady. Mezi prvky pasivní ochrany patří, např. kovové mříže, bezpečnostní dveře, různé trezory, bezpečnostní skla, elektronické detektory, monitorovací systémy, výstražné tabule apod.

Podle Brabce<sup>10</sup> soukromé bezpečnostní agentury realizují v rámci zajištění fyzické ochrany majetku a osob následující formy soukromé bezpečnostní činnosti:

**Strážní služba.** Je to činnosti, při které pracovník soukromé bezpečnostní agentury zabezpečuje vnější ochranu objektu nebo prostoru. Při této formě ostrahy strážný pozoruje objekt a přilehlé okolí, činnost a chování osob v blízkosti objektu, zabraňuje narušení objektu nebo plní další specifické úkoly. Strážní služba může být realizovaná na pevných nebo pochůzkových strážních stanovištích a strážný za ně v plném rozsahu odpovídá.

**Kontrolně propustková činnost.** Úkolem této činnosti je zabezpečit ostrahu a režim oprávněnosti vstupu a výstupu do a ze střeženého objektu. Pověřený pracovník soukromé bezpečnostní agentury kontroluje přicházející a odcházející osoby, vjíždějící a vyjíždějící vozidla, zabraňuje neoprávněnému vstupu a vjezdu, eviduje vnášené a vynášené věci, zajišťuje

---

<sup>10</sup> BRABEC, F. *Hlídací služby*. Praha : Eurounion, 1995, s. 100-112. ISBN 80-85858-12-6.

neoprávněně vyvážený materiál apod. Bezpečnostní pracovník rovněž poskytuje informace návštěvníkům objektu, provádí jejich doprovod a plní další uložené úkoly.

**Soukromě bezpečnostní dohled.** Tato forma ostrahy probíhá v místech, kam mají přístup i jiné osoby, např. zaměstnanci a klienti zákazníků, návštěvníci různých akcí apod. Při bezpečnostním dohledu zabezpečuje pracovník soukromé bezpečnostní agentury ve střeženém prostoru převážně vnitřní ochranu objektu, přičemž kontroluje oprávněnost pohybu, dodržování vnitřního režimu, provádí doprovod určených osob nebo plní další uložené úkoly. O soukromě bezpečnostním dohledu hovoříme např. při zabezpečování pořádku a bezpečnosti v obchodních domech, kasínech, restauracích, při kulturních a sportovních akcích (obr. č. 4) apod. Tato činnost může probíhat jako přímý dohled, tzn. fyzicky pracovníkem agentury, nebo jako dálkový dohled s využitím monitorovacích systémů.

**Obr. č. 4 Bezpečnostní dohled na hokejovém utkání**



**Zdroj: FOCH Security**

**Soukromě bezpečnostní průzkum.** Jde o specifickou činnost směřující k získávání informací bezpečnostního charakteru o prostředí, v němž mají být realizovány další úkoly. Výsledkem je posouzení efektivnosti dosavadní ochrany a vyhodnocení její zranitelnosti či dopadu možných rizik. Soukromě bezpečnostní průzkum může být realizován fyzickými silami, tzn. pracovníky soukromé bezpečnostní agentury nebo elektronickými systémy.

**Soukromě bezpečnostní výjezd.** Tato forma bezpečnostní činnosti navazuje na zabezpečení majetku pomocí elektronických systému. V případě narušení objektu výjezdová skupina realizuje zadržení pachatele v souladu s ustanovením § 76 odst. 2 tr. řádu a do příjezdu

policie zajišťuje napadený objekt, tzn. zabraňují dalšímu napadení objektu, zajišťují nenarušenost kriminalistických stop a totožnost svědků.

**Soukromě bezpečnostní ochranný doprovod.** Jedná se o soukromě bezpečnostní činnost, v jejímž rámci je zajišťována ochrana majetku a osob při přesunech tak, aby nedošlo k jejímu ohrožení nebo porušení bezpečností. Rozlišujeme bezpečnostní doprovod osob, tzn. osobní ochrana jednotlivců nebo skupin, ochranný doprovod peněžních hotovostí a cenností (obr. č. 5), ochranný doprovod kamionové přepravy apod.

**Obr. č. 5 Ochranný doprovod při převozu cenin**



**Zdroj: Pro Bank Security**

Aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti při přepravě je nutné dodržovat jisté zásady, např.: přepravovat pouze pojištěné zásilky, utajení hodnoty přepravovaného majetku, zodpovědnost konkrétního pracovníka za organizaci převozu, vyloučení stereotypu či šablonovitosti přepravy, trasa pro přepravu musí být předem prověřená, vlastní přepravu provádět pokud možno za denního světla, při přepravě zásilky s vysokou hodnotou dohodnout součinnost s Policií ČR apod.

### **2.1.2 Služby soukromých detektivů**

Služby soukromých detektivů představují specializovanou činnost soukromých bezpečnostních služeb, které spočívají v získávání a shromažďování informací týkajících se fyzických nebo právnických osob, věcí, událostí, v opatrování různých důkazů, pátrání po

osobách a věcech a referenční činnosti. Tyto služby jsou vykonávány na podkladě koncesní listiny v zájmu jiných fyzických nebo právnických osob, které si je za úplatu objednaly.

Samotnou činnost soukromých detektivních služeb Brabec<sup>11</sup> rozlišuje podle těchto forem soukromé detektivní činnosti:

**Detektivní dohled.** Je to nejrozšířenější forma soukromé detektivní činnosti, která směřuje ke kontrole a dodržování optimálního stavu, k včasnému zjištění rozporu s tímto stavem a k přijetí účinných opatření opětovného nastolení žádoucího stavu. Detektivní dohled může být realizován např. jako činnost hotelových detektivů, detektivů v obchodních domech, skryté ochranné doprovody osob nebo peněžních hotovostí apod. Na rozdíl od soukromě bezpečnostního dohledu, který je prováděn převážně ve stejnokroji a veřejně, je detektivní dohled realizován zpravidla skrytým způsobem. Obsahem detektivního dohledu může být např. dohled nad dodržováním veřejného pořádku, bezpečnosti a stanoveného režimu v daném objektu, dohled nad činností zaměstnanců zákazníka s cílem zajištění pracovní morálky, kontrola dodržování pracovní doby apod.

**Detektivní pátrání.** Jedna z nejběžnějších činností soukromých detektivních služeb. Toto pátrání může být prováděno souběžně s policií nebo samostatně detektivní agenturou v případě, kdy policii toto pátrání nepřísluší nebo klient jí nechce tuto věc předat. Objektem pátrání mohou být jak osoby, tak i věci, např.: pátrání po dlužnících, po nezvěstných členech rodiny, pátrání po odcizených automobilech, po majetku pro účely rozvodového řízení nebo exekuce, pátrání po důkazech pro soudní řízení apod.

**Detektivní prověrka.** Forma soukromé detektivní činnosti zaměřující se na ověřování pravdivosti či nepravdivosti informací o osobě, události nebo jisté skutečnosti. Obsahem takové detektivní prověrky může být např. prověření důvěryhodnosti obchodního partnera, platební schopnosti firmy, prověření osoby, která žádá o úvěr, ale i dokazování nevěry partnera, kontrola praceneschopného zaměstnance apod.

**Detektivní rozpracování.** Jedná se o vysoce náročnou a kvalifikovanou formu soukromé detektivní činnosti, která směřuje k získávání, shromažďování a vyhodnocování informací o určitých skutečnostech nebo o fyzických či právnických osobách. Tyto informace mohou být významné jako důkazní prostředky pro soudní řízení nebo pro oblast různých podnikatelských aktivit, jako je např. ochrana před firemní špionáží apod.

---

<sup>11</sup> BRABEC, F. *Soukromé detektivní služby*. Praha : Eurounion, 1995, s. 135-148. ISBN 80-85858-16-9.

## 2.2 Prostředky soukromých bezpečnostních služeb

Soukromé bezpečnostní služby při své činnosti využívají celou řadu prostředků, které jsou určeny k plnění stanovených úkolů. Tyto bezpečnostní prostředky pomáhají zaměstnancům soukromých bezpečnostních agentur nejen k zefektivnění a ke zkvalitnění poskytovaných služeb, ale rovněž i k posílení jejich osobní bezpečnosti. Prostředky soukromých bezpečnostních služeb lze podle Macka<sup>12</sup> rozdělit do těchto základních skupin:

**Věcné bezpečnostní prostředky.** Jsou to takové prostředky, které účinně pomáhají k ochraně majetku a osob. Věcné bezpečnostní prostředky lze dělit na prostředky mechanické, jako např. bezpečnostní fólie, pancéřové dveře, mechanické zábrany, speciální zámkové systémy apod., prostředky elektronické, to jsou různé zabezpečovací systémy, pult centralizované ochrany apod. a prostředky optické, např. videokamery, dalekohledy apod.

**Prostředky spojení.** Zárukou kvalitního výkonu soukromých bezpečnostních služeb je využívání speciální spojovací techniky. Při používání spojovacích prostředků je nezbytné respektování stanovených pravidel radioprovozu. Tzn., že soukromé bezpečnostní agentury musí disponovat odpovědným personálem, kteří prošli školením a výcvikem. Mezi klasické prostředky spojení určitě patří mobilní telefony, ale jejich využívání je závislé na službách příslušného operátora a jeho cenového tarifu. Efektivnější a hlavně levnější volbou v přímém výkonu ochrany majetku a osob je využívání radiových kmitočtů a provozování radiostanic. Jejich největší přínos lze vidět v tom, že bezpečnostní pracovník může přímo mluvit s ostatními bezpečnostními pracovníky nebo operačním střediskem a pohotově tak řešit např. mimořádnou situaci na střeženém objektu.

**Dopravní prostředky.** Řada forem soukromé bezpečnostní činnosti je bez použití speciálních vozidel takřka nemyslitelná. Klasickým případem je bezpečnostní převoz hotovosti a cenin, který je zpravidla realizován vozy vybavenými pancéřovanou karoserií, neprůstřelnými skly, pneumatikami odolnými proti průrazu apod. Firemní auta představují rovněž účinný nástroj reklamy, proto je vhodné aby služební vozidla byla viditelně označena logem a názvem soukromé bezpečnostní agentury, adresou jejího sídla, telefonickým spojení apod.

Provoz vozidel soukromých bezpečnostních služeb ovšem nepodléhá žádným úlevám z pravidel silničního provozu, jako je např. vynucování přednosti v jízdě, nerespektivování

---

<sup>12</sup> MACEK, P. *Soukromé bezpečnostní služby*. Praha : Policejní akademie České republiky, 1997, s. 70-71. ISBN 80-85981-62-9.



povolené rychlosti apod. Příslušné orgány mohou pouze v ojedinělých případech povolit používání oranžového světla, kterým se označuje vozidlo jako překážka v provozu.

**Výstroj a výzbroj bezpečnostních pracovníků.** Zaměstnanci soukromých bezpečnostních agentur jsou zpravidla při výkonu své služby vybavení stejnokrojem, který nesmí být zaměnitelný se stejnokrojem policie, armády a dalších ozbrojených složek. Takový stejnokroj je opatřen výšivkou s logem a názvem soukromé bezpečnostní agentury a rovněž visačkou s fotografií a jménem pracovníka. Zaměstnanci soukromých bezpečnostních agentur jsou také vybavení prostředky, které zvyšují razanci zákroku nebo poskytují větší záruky bezpečnosti, jako např. zbraně a střelivo, obušek, různé slzné nebo pepřové spreje, pouta apod. Použití těchto prostředků je možné pouze v souladu s ustanovením trestního zákoníku o nutné obraně nebo krajní nouzi<sup>13</sup> a s ustanovením trestního řádu o zadržení podezřelé osoby<sup>14</sup>.

Zvláštní kategorii prostředků soukromých bezpečnostních služeb jsou **prostředky soukromých detektivních agentur**, používané zejména při detektivním pozorování, jako jsou např. maskovaná vozidla, kamuflované fotoaparáty, skryté kamery, zařízení pro noční vidění apod.

Z právního hlediska lze prostředky soukromých bezpečnostních služeb rozčlenit na prostředky legální a prostředky nelegální. Za nelegální prostředky se považují takové, které využívají některé neseřiozní bezpečnostní agenty k činnosti, která je v rozporu se zákonem, jako např. nelegální sledování a odposlouchávání, napadení počítačové sítě a její databáze, získávání informací cestou korupce, vydírání a jiné formy nátlaku apod.

---

<sup>13</sup> viz: §§ 28, 29 zák. č. 40/2009 Sb. trestní zákoník.

<sup>14</sup> viz: § 76, odst. 2 zák. č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním.

## 3 PRÁVNÍ ZÁKLADY PROVOZOVÁNÍ SOUKROMÝCH BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB

### 3.1 Podmínky vzniku soukromé bezpečnostní agentury

První podnikatelské subjekty, které se v Československu po roce 1989 profesionálně zaměřily na bezpečnost majetku a osob, se opíraly o činnost závodních stráží chránicí svěřený majetek tehdejších národních podniků. Právní předpis tehdy poskytoval pracovníkům ostrahy potřebné pravomoci a potřebnou právní ochranu téměř shodnou s ochranou veřejného činitele. Uvedená vyhláška podrobně definovala pojem pracovníci ostrahy: „...*Pracovníky ostrahy jsou a) členové závodní stráže, b) hlídači a vrátní, c) pracovníci hlídacích služeb. Pracovníky hlídacích služeb se rozumějí pracovníci organizace, která smluvně zabezpečuje ostrahu majetku jiných organizací a má tento předmět činnosti zapsán v podnikovém rejstříku...*“.<sup>15</sup> Právě díky tomuto ustanovení mohli nově vznikající soukromé bezpečnostní agentury při ostraze majetku upravovat svou podnikatelskou činnost a výkon svých zaměstnanců.

V důsledku rychlé se měnících společenských změn, ke kterým docházelo od počátků devadesátých let minulého století, přestala původní vyhláška vyhovovat a byla zrušena přijetím zákona č. 333/1991 Sb. o zřízení Federálního policejního sboru a Sboru hradní stráže. Protože tato vyhláška nebyla nijak novelizována, ani nebyla nahrazena žádnou jinou právní úpravou, činnost bezpečnostních agentur v přímém výkonu se značně zkomplikovala. V té době začala odborná veřejnost upozorňovat na potřebu přijetí nového zákona, který by tuto formu podnikání upravil a umožnil dostatečně ji kontrolovat a regulovat. Bohužel tyto aktivity, které trvají od roku 1992, nepřinesly doposud žádný uspokojivý výsledek.

Jednou ze skutečností, která umožňovala regulovat činnost soukromých bezpečnostních služeb, bylo přijetí zákona č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání, nyní již v novelizovaném znění. V jeho příloze jsou jako koncesované živnosti mimo jiné uvedeny podniky zajišťující ostrahu majetku a osob a služby soukromých detektivů. V původním znění tohoto zákona bylo poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob ještě řazeno mezi živnosti podnikající ve stavebnictví, ale přijetím novely zákona o živnostenském podnikání

---

<sup>15</sup> § 2, vyhl. FMV č. 135/1983 Sb. o ostraze majetku v socialistickém společenském vlastnictví.

byly již všechny tyto tři základní formy soukromých bezpečnostních služeb zařazeny do přílohy č. 3 skupiny č. 314 mezi ostatní živnosti, podmíněné udělením koncese.

V příloze živnostenského zákona jsou upraveny také podmínky odborné způsobilosti pro provozovatele všech tří základních forem soukromých bezpečnostních služeb. Osoba, která žádá vydání koncese k provozování a poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob se požaduje: „...a) vyučení v oboru nebo v příbuzném oboru a 3 roky praxe v oboru nebo v příbuzném oboru nebo b) středoškolské vzdělání v oboru nebo v příbuzném oboru a 2 roky praxe v oboru nebo v příbuzném oboru nebo c) vysokoškolské vzdělání v oboru nebo v příbuzném oboru a 1 rok praxe v oboru nebo v příbuzném oboru...“.<sup>16</sup> Od roku 1999 je také možná rekvalifikace a 4 roky praxe. Pro vydání koncesní listiny podniky zajišťujícího ostrahu majetku a osob a služby soukromých detektivů se vyžaduje dle uvedené přílohy středoškolské vzdělání zakončené maturitní zkouškou. Zaměstnanci soukromých bezpečnostních agentur mají podle této přílohy pouze jednu povinnost, a to doložit výpis z evidence rejstříku trestů. Připravovaný návrh zákona upravující činnost soukromých bezpečnostních služeb ovšem počítá s mnohem náročnějšími kritérii na ověření odborné způsobilosti, bezúhonnosti či spolehlivosti všech pracovníků a provozovatelů bezpečnostních agentur.

## **3.2 Činnost soukromých bezpečnostních agentur podle platných právních norem**

Protože doposud v České republice neexistuje vlastní zákon, který by samostatně upravoval postavení soukromých bezpečnostních služeb, musí být veškerá jejich činnost odvozená z obecně platných právních norem. Z toho vyplývá, že zaměstnanci soukromé bezpečnostní agentury nedisponují žádnými specifickými oprávněními a mají tedy stejná práva a povinnosti jako všichni ostatní občané.

### **3.2.1 Listina základních práv a svobod**

Velmi významnou částí právních podmínek pro činnost soukromých bezpečnostních služeb je zákon č. 2/1993 Sb. o vyhlášení Listiny základních práv a svobod, která byla přijata

---

<sup>16</sup> příloha č. 3 k zákonu č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání.

usnesením předsednictva České národní rady ze dne 16. prosince 1992 jako součást ústavního pořádku České republiky. Prakticky téměř všechny její ustanovení mají nejen pro činnost bezpečnostních agentur, ale vůbec pro právní stát jako celek nezanedbatelný význam, např. „...*Nedotknutelnost osoby a jejího soukromí je zaručená. Omezená může být jen v případech uvedených zákonem. Nikdo nesmí být mučen ani podroben krutému, nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestu...*“.<sup>17</sup> Z toho vyplývá, že je nepřípustné např. získávání informací pomocí fyzického nebo psychického nátlaku, vymáhání pohledávek mučením apod.

Důležitý, zejména pro výkon soukromých detektivů, je také článek 12 a 13 Listiny chránící soukromí osob a omezující možnost jeho narušení pouze na základě zvláštní zákonné úpravy. Proto pracovníci soukromých bezpečnostních agentur, tak jako všichni ostatní občané, nemohou vstupovat do obydlí bez souhlasu toho, kdo v něm bydlí, či jakkoliv narušovat listovní tajemství, nebo dokonce provádět telefonní odposlechy.

Dalším základním právem, zaručeným Listinou základních práv a svobod, je svoboda osobní: „...*Nikdo nesmí být stíhán nebo zbaven svobody jinak než z důvodů a způsobem, který stanoví zákon. Nikdo nesmí být zbaven svobody pouze pro neschopnost dostát smluvnímu závazku...*“.<sup>18</sup> Tzn., že pracovníci bezpečnostních agentur nemohou v žádném případě provádět zadržení, či zatčení, která je v kompetenci pouze orgánům činným v trestním řízení. Zaměstnanci bezpečnostní agentury, kteří při výkonu své činnosti zjistí spáchání trestného činu, však mohou využít ustanovení trestního řádu: „...*Osobní svobodu osoby, která byla přistižena při trestném činu nebo bezprostředně poté, smí omezit kdokoli, pokud je to nutné ke zjištění její totožnosti, k zamezení útěku nebo k zajištění důkazů. Je však povinen tuto osobu předat ihned policejnímu orgánu; příslušníka ozbrojených sil může též předat nejbližšímu útvaru ozbrojených sil nebo správci posádky. Nelze-li takovou osobu ihned předat, je třeba některému z uvedených orgánů omezení osobní svobody bez odkladu oznámit...*“.<sup>19</sup>

### 3.2.2 Občanský zákoník

Listina základních práv a svobod je tak obecná právní úprava, že nemůže v žádném případě oblast soukromé bezpečnosti postihnout konkrétně. Pro vlastní činnost soukromých bezpečnostních služeb se proto jako stěžejní právní předpis jeví zákon č. 140/1964 Sb.,

---

<sup>17</sup> čl. 7, odst. 1 a 2, zák. č. 2/1993 Sb. o vyhlášení Listiny základních práv a svobod.

<sup>18</sup> čl. 8, odst. 2, zák. č. 2/1993 Sb. o vyhlášení Listiny základních práv a svobod.

<sup>19</sup> § 76, odst. 2, zák. č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním.

občanský zákoník o jehož mnoha ustanovení se opírají a při vlastním výkonu využívají mnoha jeho ustanovení, např. „...*Jestliže hrozí neoprávněný zásah do práv bezprostředně, může ten, kdo je takto ohrožen, přiměřeným způsobem zásah sám odvrátit...*“.<sup>20</sup> Toto ustanovení se nazývá právem svépomoci a je výjimkou z jiného ustanovení tohoto zákona: „...*Proti tomu, kdo právo ohrozí nebo poruší, lze se domáhat ochrany u orgánu, který je k tomu povolán. Není-li v zákoně stanoveno něco jiného, je tímto orgánem soud...*“.<sup>21</sup>

Pro samotnou činnost soukromých bezpečnostních agentur má nespornou důležitost další ustanovení zákona navazující na obecné pojetí Listiny základních práv a svobod: „...*Fyzická osoba má právo na ochranu své osobnosti, zejména života a zdraví, občanské cti a lidské důstojnosti, jakož i soukromí, svého jména a projevů osobní povahy...*“.<sup>22</sup> Významné je to, že se jedná o taková práva, která mohou jejich nositelé delegovat na jiné fyzické nebo právnické osoby „...*Zástupcem je ten, kdo je oprávněn jednat za jiného jeho jménem. Ze zastoupení vznikají práva a povinnosti přímo zastoupenému...*“.<sup>23</sup>

Podle zákona tak nic nebrání vzniku smluvního vztahu, např. smlouva o obstarání věci nebo smlouva mandátní, kde však musí být splněná podmínka, že takovýto zástupce má státní souhlas k provozování živnosti a udělenou koncesi dle zákona o živnostenském podnikání.

### 3.2.3 Zákoník práce

Samotná činnost všech zaměstnanců soukromých bezpečnostních agentur, ať už jsou na vedoucích pozicích nebo v přímém výkonu, musí vycházet z pracovního poměru upraveného zákoníkem práce. Současný zákoník práce, účinný od 1. ledna 2007, který zrušil dřívější zákoník práce č. 65/1965 Sb., je sice o něco málo liberálnější než jeho předchůdce, ale podle zástupců zaměstnavatelů je jeho liberalizace nedostatečná. Naopak odborové organizace další liberalizaci odmítají.

Zákoník práce upravuje pracovně právní vztahy mezi zaměstnanci a zaměstnavatelem, tedy mezi bezpečnostním pracovníkem a soukromou bezpečnostní agenturou. V jeho ustanoveních jsou podmínky vzniku a zániku těchto vztahů, vymezení způsobilosti být jeho účastníkem, úprava mzdy, délka pracovní doby a její rozvržení, délka odpočinku mezi

---

<sup>20</sup> § 6, zák. č. 140/1964 Sb. občanský zákoník.

<sup>21</sup> § 4, zák. č. 140/1964 Sb. občanský zákoník.

<sup>22</sup> § 11, zák. č. 140/1964 Sb. občanský zákoník.

<sup>23</sup> § 22, odst. 1, zák. č. 140/1964 Sb. občanský zákoník.

směnami, množství přesčasů, práci v noci, pracovní pohotovosti, dovolena na zotavenou, překážky v práci apod. Obzvlášť důležitou a citlivou záležitostí pro samotný výkon soukromých bezpečnostních služeb jsou ustanovení, které řeší pracovní spory, odpovědnost za způsobenou škodu a neopomíjí také otázky kvalifikace a rekvalifikace zaměstnanců.

V páté části vymezuje zákoník práce podrobně podmínky o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci. Znalost těchto ustanovení musí patřit k základním kvalifikačním předpokladům všech vedoucích pracovníků: „...*Zaměstnavatel je povinen nepřipustit, aby zaměstnanec vykonával zakázané práce a práce, jejichž náročnost by neodpovídala jeho schopnostem a zdravotní způsobilosti, informovat zaměstnance o tom, do jaké kategorie byla jím vykonávaná práce zařazena, ..., zajistit zaměstnancům poskytnutí první pomoci, nepoužívat takového způsobu odměňování prací, při kterém jsou zaměstnanci vystaveni zvýšenému nebezpečí újmy na zdraví a jehož použití by vedlo při zvyšování pracovních výsledků k ohrožení bezpečnosti a zdraví zaměstnanců, ...*“.<sup>24</sup>

V následujících ustanovení zákoníku práce jsou vymezená další práva zaměstnance: „...*Zaměstnanec má právo na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, na informace o rizicích jeho práce a na informace o opatřeních na ochranu před jejich působením; informace musí být pro zaměstnance srozumitelná. Zaměstnanec je oprávněn odmítnout výkon práce, o níž má důvodně za to, že bezprostředně a závažným způsobem ohrožuje jeho život nebo zdraví, popřípadě život nebo zdraví jiných fyzických osob; takové odmítnutí není možné posuzovat jako nesplnění povinnosti zaměstnance...*“.<sup>25</sup>

Především pro management bezpečnostních agentur se může jevit jako velmi důležité ustanovení o konkurenční doložce: „...*Byla-li sjednána dohoda, kterou se zaměstnanec zavazuje, že se po určitou dobu po skončení zaměstnání, nejdéle však po dobu 1 roku, zdrží výkonu výdělečné činnosti, která by byla shodná s předmětem činnosti zaměstnavatele nebo která by měla vůči němu soutěžní povahu, je součástí dohody závazek zaměstnavatele, že zaměstnanci poskytne přiměřené peněžité vyrovnání, nejméně však ve výši průměrného měsíčního výdělku, za každý měsíc plnění závazku. Peněžité vyrovnání je splatné pozadu za měsíční období, pokud se účastníci nedohodli na jiné době splatnosti...*“.<sup>26</sup> Tento nástroj slouží jako omezení lákání zaměstnanců z jiných, konkurenčních soukromých bezpečnostních agentur a zneužívání jejich znalostí a důvěrných informací.

---

<sup>24</sup> § 103, zák. č. 262/2006 Sb. zákoník práce.

<sup>25</sup> § 106, odst. 1,2, zák. č. 262/2006 Sb. zákoník práce.

<sup>26</sup> § 310, odst. 1, zák. č. 262/2006 Sb. zákoník práce.

Pracovní poměr zaměstnanců bezpečnostních agentur se tedy v žádném případě neliší od jiných pracovních poměrů v ostatních zaměstnaneckých odvětvích a nelze jej ani v nejmenším zaměňovat se služebním poměrem příslušníků veřejných bezpečnostních sborů.

### 3.2.4 Zákon o zbraních a střelivu

Protože doposud neexistuje žádná vhodná právní úprava, která by účinně regulovala otázky odborné způsobilosti a bezúhonnosti zaměstnanců soukromých bezpečnostních agentur, jejichž pracovní zařazení také vyžaduje nutnost nosit střelnou zbraň, představuje zákon č. 119/2002 Sb. o zbraních a střelivu určitý garanční mechanismus.

Uvedený zákon, jehož obsah je vymezen v úvodním ustanovení „...*Tento zákon upravuje kategorie střelných zbraní (dále jen "zbraně") a střeliva, podmínky pro nabývání vlastnictví, držení, nošení a používání zbraně nebo střeliva, práva a povinnosti držitelů zbraní nebo střeliva, podmínky pro vývoz, dovoz nebo tranzit zbraní nebo střeliva a pro provozování střelnic, provozování informačních systémů v oblasti zbraní a střeliva, sankce a výkon státní správy v oblasti zbraní a střeliva...*“<sup>27</sup>, poskytuje právní záruky bezúhonnosti a spolehlivosti těch pracovníků, kteří při výkonu služby jsou ozbrojeni. Tato právní norma, upravující činnost soukromých bezpečnostních agentur, představuje stěžejní prvek v našem právním řádu.

Hromadné zbrojní průkazy, které byly přijetím tohoto zákona zrušeny, nahradilo zbrojní oprávnění ustanovením o zbrojní licenci a jejich skupinách „...*Zbrojní licence je veřejná listina, která právnickou osobu nebo fyzickou osobu opravňuje k nabývání vlastnictví a přechovávání zbraní nebo střeliva v rozsahu oprávnění stanovených pro jednotlivé skupiny zbrojní licence. Zbrojní licence se rozlišují podle důvodů užívání zbraní nebo střeliva a rozsahu oprávnění do skupin...*“<sup>28</sup>.

Podle § 16 odst. 2 písm. d) tohoto zákona přichází tak v úvahu pro zaměstnance soukromých bezpečnostních agentur zbrojní průkaz skupiny D – k výkonu zaměstnání nebo povolání.

Mezi základní povinnosti držitelé zbrojní licence patří mimo jiné ustanovit zbrojníře: „...*Držitel zbrojní licence je povinen ustanovit zbrojníře, který je k držiteli zbrojní licence v pracovním, členském nebo obdobném poměru, a to pro každou provozovnu nebo místo uložení*

---

<sup>27</sup> § 1, odst. 1, zák. č. 119/2002 Sb. o zbraních a střelivu.

<sup>28</sup> § 31, zák. č. 119/2002 Sb. o zbraních a střelivu.

*zbraně, zakázaného doplňku zbraně nebo střeliva...“.<sup>29</sup> V tomto zákoně jsou rovněž vymezené základní povinnosti zbrojře „...Zbrojř je povinen vydat zbraň nebo střelivo pouze fyzické osobě, která je u držitele zbrojní licence v pracovním, členském nebo obdobném poměru, a to pouze za předpokladu, že tato fyzická osoba je držitelem zbrojního průkazu příslušné skupiny a zbraň nebo střelivo používá pouze k účelu, který je uveden ve zbrojním průkazu, zabezpečit zbrojní licenci, průkaz zbraně nebo další doklady vydané podle tohoto zákona proti zneužití, ztrátě nebo odcizení, zabezpečit zbraň nebo střelivo proti zneužití, ztrátě nebo odcizení...“.<sup>30</sup>*

Bez významu nejsou ani ustanovení § 20 a 21 tohoto zákona, upravující zdravotní způsobilost pro vydání zbrojního průkazu a upravující odbornou způsobilost pro vydání zbrojního průkazu a také § 22 a 23 o bezúhonnosti a spolehlivosti fyzických osob. Respektování těchto částí zákona má zamezit vydání zbrojního průkazu těm osobám, které mohou být nositeli jistých rizik při zneužití zbraně.

### **3.2.5 Zákon o ochraně osobních údajů**

Další důležitou právní normou značně ovlivňující nejen samotnou činnost soukromých bezpečnostních agentur, ale i celé podnikatelské odvětví v oblasti služeb zákazníkům, je zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů. Předmět této právní normy je uveden v úvodním ustanovení zákona: „...Zákon upravuje ochranu osobních údajů o fyzických osobách, práva a povinnosti při zpracování těchto údajů a stanoví podmínky, za nichž se uskutečňuje jejich předávání do jiných států...“.<sup>31</sup> Toto právo vychází z Listiny základních práv a svobod, které zaručuje občanům ochranu před zasahováním do jejich soukromého a osobního života neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním osobních údajů. V důsledku stále rychlejšího rozvoje nových informačních technologií je současná společnost stále více a více vystavovaná porušováním těchto základních práv.

Omezení, která z tohoto zákona vyplývají, značně komplikují činnost nejen soukromým detektivům, ale také pracovníkům ostrahy, jejíž pátrání a systém ostrahy je založen na určitém shromažďování osobních dat. Tato omezení mají např. vliv při evidenci pohybu návštěv nebo cizích zaměstnanců ve střeženém objektu, kdy tento zákon umožňuje pouze tzv. nahodilé

---

<sup>29</sup> § 39, odst. 1, písm. a), zák. č. 119/2002 Sb. o zbraních a střelivu.

<sup>30</sup> § 40, odst. 1, písm. a), b), c), zák. č. 119/2002 Sb. o zbraních a střelivu.

<sup>31</sup> § 1, zák. č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů.



shromažďování: „...Zákon se nevztahuje na nahodilé shromažďování osobních údajů, pokud tyto údaje nejsou dále zpracovávány...“.<sup>32</sup>

### 3.3 Interní normy

Naprostá většina soukromých bezpečnostních agentur si svou vnitřní činnost, organizační strukturu a specifické povinnosti a úkoly jednotlivých zaměstnanců upravují ve svých vlastních interních normách. Tyto normy, které musí být v naprostém souladu s platnými zákony, upravují jak vztahy nadřízenosti a podřízenosti uvnitř bezpečnostní agentury, tzn. postavení jednotlivých řídicích pracovníků, úkoly dispečinku vůči střeženým objektům, oprávnění vedoucího objektu apod., tak i způsob spolupráce a komunikace mezi jednotlivými pracovišti, střeženými objekty, mezi zásahovou skupinou a strážci objektů apod.

Nejtypičtějším interním dokumentem jsou podle Macka<sup>33</sup> směrnice, ty mohou být velmi různorodé a pro každou konkrétní zakázku, střežený objekt nebo činnost jsou něčím specifické. Většina bezpečnostních agentur má zpracované vzorové směrnice, které jsou pak aplikovatelné na individuální objekty či konkrétní bezpečnostní postupy.

Běžně takto zpracovávaným interním dokumentem je objektová směrnice, prezentující zároveň kvalitu práce a image bezpečnostní agentury před zákazníkem a před veřejností. Jejím hlavním smyslem je regulovat a specifikovat povinnosti a oprávnění pracovníků soukromých bezpečnostních agentur na daném objektu. Objektová směrnice zpravidla obsahuje všeobecné náležitosti, jako např. obecnou charakteristiku objektu, podrobný přehled jeho nebezpečných míst a bezpečnostních rizik, vymezení jednotlivých strážných stanovišť nebo určení konkrétních povinností a postupů v případě různých havárií a jiných krizových situací. Objektová směrnice by také měla obsahovat různé přílohy, jako je seznam a umístění hlavních uzávěrů elektřiny, plynu a vody, důležitá telefonní čísla, evidenci docházky bezpečnostních pracovníků do služby, požární řád objektu, hygienické předpisy a zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci apod.

Poměrně častým interním normativem je směrnice výkonu služby, která obsahuje pravidla pro bezpečnostní činnost zaměstnanců, jako jsou např. údaje o ústrojové kázni, prokazování se firemními průkazy, vztahy ke kontrolním orgánům apod. Rovněž na operačním středisku mohou existovat různé směrnice, ty upravují způsoby vedení komunikace jak

---

<sup>32</sup> § 3, odst. 4, zák. č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů.

<sup>33</sup> MACEK, P., NOVÁK, F. *Privátní bezpečnostní služby*. Praha : Police history, 2005, s. 78-82. ISBN 80-86477-23-1.

s vlastními pracovišti, tak i se zákazníky, upravují také způsoby vedení služebních záznamů, evidenci vydaných a vracených bezpečnostních prostředků, spojovacího materiálu apod.

Směrnice pro transporty peněz a cennosti konkretizují způsoby předání a převzetí zásilek, včetně vedení její dokumentace. Obsahuje rovněž způsoby vlastního transportu, způsoby vnější kontroly, způsoby nakládky a vykládky, ukládá způsoby řešení při mimořádných událostech, jako je porucha vozidla, ztráta komunikace, podezřelé sledování nebo napadení transportu či ztráta zásilky.

Směrnice pro fyzickou ostrahu a ochranu osob zpravidla obsahuje fyzické, psychické, ale i odborné a morální požadavky jednotlivých bodyguardů, včetně požadavků na jejich oblečení a technické vybavení. Dále může stanovit taktické a metodické postupy pro realizaci osobní ochrany a postupy pro případy krizových situací.

Směrnice pro výkon služby na pultu centralizované ochrany stanovují konkrétní postupy v případě přijetí poplachových signálů, postupy při výpadku elektrického proudu, výpadku datových sítí, při poruše ve spojení apod. Směrnice pro vyslanou zásahovou jednotku upravují požadavky na používanou výstroj a výzbroj, včetně neprůstřelných vest a střelných zbraní, různých druhů spojovací techniky, postup při zjištění přítomnosti narušitele, pokyny pro spolupráci s policií apod.

Dalším poměrně důležitým interním dokumentem je pracovní řád. Tato vnitřně podniková norma obsahuje upřesněná ustanovení zákoníku práce s ohledem na profesní zaměření firmy. Pracovní řád významně ovlivňuje nejen celkovou kvalitu dané soukromé bezpečnostní agentury, ale i vlastní výkon jednotlivých zaměstnanců. Mezi základní ustanovení pracovního řádu mohou patřit body, které se vztahují např. k svědomitému a odpovědnému plnění svěřených úkolů, dodržování předepsané ústrojové kázně, zachování mlčenlivosti o skutečnostech, které nastaly v souvislosti s výkonem služby, neopouštění svého stanoviště před vystřídáním, ochrany svěřeného majetku, chování na veřejnosti, podmínek přijímaní různých darů a výhod, používání alkoholu nebo jiných návykových látek apod. Každý zaměstnanec soukromé bezpečnostní agentury se obvykle svým podpisem zaváže tato ustanovení pracovního řádu respektovat a stvrdí ho tzv. služebním prohlášením.

### 3.4 Návrh nového zákona o provozování soukromých bezpečnostních služeb

Činnost soukromých bezpečnostních služeb ovlivňují právní poměry nejen narušitelů práva, např. při zadržení útočnicka, ale často i třetích osob, které nejsou zúčastněné na smluvním vztahu mezi soukromou bezpečnostní agenturou a jejím zákazníkem, např. soukromé detektivní pátrání nebo prověřování, zajišťování veřejného pořádku při pořádání kulturních nebo sportovních akcí apod. Zaměstnanci soukromých bezpečnostních agentur se také běžně dostávají do kontaktu s veřejností, kde je nutná odborná a zdravotní způsobilost, vyšší úroveň právního vědomí a schopnost zvládat náročné stresové stavy apod.

Činnost soukromých bezpečnostních služeb představují také mimořádná bezpečnostní rizika, kdy její zaměstnanci jsou běžně vybaveni specifickými dovednostmi, mívají speciální výcvik, mohou být ozbrojeni střelnou zbraní apod. Podobným rizikem může být i stávající koncesovaná živnost poskytování technických služeb k ochraně majetku, jejíž provozovatelé často operují výrazně kvalitnějším materiálním i technickým vybavením než policejní složky a v případě, že při své činnosti poruší právní předpisy, může dojít k bezprostřednímu ohrožení základních lidských práv a svobod. Proto je podle mě nutné, aby tuto činnost vykonávaly jen takové subjekty, které splňují náročnější kritéria z hlediska morálky a bezúhonnosti, než je běžné u ostatních živností. Myslím si také, že tyto požadavky by měly být zakotveny jako obligatorní prvek v samostatném zákoně o soukromých bezpečnostních službách a měly by být průběžně ověřovány.

První snaha o takovou změnu zákonného prostředí, které by vytvářelo příznivé podmínky pro rozvoj a působení soukromých bezpečnostních služeb v České republice v podobné kvalitě jaká je obvyklá ve vyspělých evropských zemích, přišla podle Macka<sup>34</sup> v roce 2000. Tehdy úředníci Ministerstva vnitra České republiky společně s odborníky z praxe vyhotovili tzv. „Věcný záměr zákona o provozování soukromých bezpečnostních služeb a obdobných činností a o změně zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání – zákon o soukromých bezpečnostních činnostech“. Iniciátoři návrhu zákona se opírali především o požadavky na organizaci a činnost bezpečnostních služeb, které byli součástí Doporučení Rady Evropy z roku 1987 „O organizaci předcházení zločinnosti“. V tomto dokumentu se požaduje realizace

---

<sup>34</sup> MACEK, P., NOVÁK, F. *Privátní bezpečnostní služby*. Praha : Police history, 2005, s. 39-47. ISBN 80-86477-23-1.

vytvoření rámce pro rozvoj a činnost soukromých bezpečnostních služeb jako součást bezpečnostní prevence, zajištění kvalifikace a vhodného výběrů zaměstnanců, zajištění, aby jejich činnost nezasahovala do kompetencí policie, prosazení účinné kontroly nad jejich činností ze strany státních orgánů aj.

Návrh zákona, který doznal v průběhu rozsáhlého připomínkového řízení jisté shody mezi zainteresovanými stranami a získal s výhradami i souhlas vlády, měl ovšem zásadní rozpor. Tím byla připomínka Ministerstva průmyslu a obchodu ČR, které nesouhlasilo s vynětím právní úpravy o soukromých bezpečnostních službách ze živnostenského zákona. Ministerstvo průmyslu a obchodu navrhovalo nadále vydávat bezpečnostním agenturám koncese a ty by pak mohli svou činnost provozovat teprve na základě licence vydané Ministerstvem vnitra ČR. Jako argument tohoto řešení je uchování jednotného podnikatelského prostředí, zaručující právo podnikat. Ministerstvo vnitra ČR však hájí názor na vynětí soukromých bezpečnostních službách ze živnostenského zákona z důvodu výrazné specifiky takového podnikání.

Tento věcný návrh zákona taxativně obsahuje úkoly a povinnosti provozovatelů soukromých bezpečnostních služeb a vymezuje také rozsah oznamovací povinnosti v souvislosti se změnami, ke kterým došlo od doby řízení o udělení licence. Nový zákon bude také obsahovat některé povinné evidence a informační systémy, jako např. evidence osob provádějící výkon služby, evidence věcných bezpečnostních prostředků, střelných zbraní, jejich použití, evidence zásahů proti narušitelům chráněných zájmů, včetně jejich zranění nebo usmrcení, vedení inspekční knihy dohledu apod. Tyto všechny náležitosti většina dobře vedených bezpečnostních agentur již dnes bezproblémově realizují, ale novinkou pro ně bude provádění záznamu do inspekční knihy nejen firemními kontrolními orgány, ale i pověřenými orgány státu.

Vedle již nyní dokládáných osvědčení o bezúhonnosti a spolehlivosti žadatelů, kteří usilují o udělení licence k provozování soukromé bezpečnostní agentury, přibude také povinnost doložit, že na jeho majetek nebyl v uplynulých deseti letech prohlášen konkurs, tak jako je to běžné v ostatních zemích Evropské unie. Další povinnosti provozovatelé soukromých bezpečnostních služeb bude požadavek na praxi ve státních nebo obecních bezpečnostních sborech.

Jako nejpodstatnější změnu na rozdíl od dnešního stavu, lze považovat taxativní výčet oprávnění osob v přímém výkonu bezpečnostní činnosti. Tento výčet se nijak neliší od oprávnění, která zaměstnanci bezpečnostních agentur uplatňují již nyní a v podstatě vyplývají

ze zvláštních právních předpisů, ale právě jejich nezpochybnitelnost postavení těchto pracovníků posílí. „...Zejména budou moci:

- a) *nosit, držet a používat zbraň, jakož i věcné bezpečnostní prostředky za podmínek stanovených zvláštním zákonem (zejm. zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, dále např. § 13 a § 14 trestního zákona),*
- b) *zakázat vstup do střeženého objektu nebo na střežené místo nepovolaným osobám, pokud je toto místo nebo objekt zřetelně označen jako střežené místo nebo objekt a není volně přístupný veřejnosti,*
- c) *vyzvat nepovolané osoby k opuštění střeženého objektu nebo střeženého místa,*
- d) *v případě důvodného podezření, že osoba vstupující do střeženého objektu nebo na střežené místo nebo z něj vystupující má u sebe nebo na sobě předměty získané spácháním trestného činu, vyzvat ji k jejich vydání a v případě neuposlechnutí omezit ji na osobní svobodě a neprodleně informovat policii,*
- e) *v případě důvodného podezření, že osoba vstupující do střeženého objektu nebo střežené místo nebo z něj vystupující, má u sebe nebo na sobě předměty získané spácháním přestupku nebo správního deliktu souvisejícího se chráněným objektem nebo předměty, které mohou chráněný objekt nebo osobu omezit, vyzvat ji k jejich vydání, v případě neuposlechnutí má právo tuto osobu nevpustit do objektu,*
- f) *vyzvat osobu vstupujícího střeženého objektu nebo na střežené místo nebo z něj vystupující k prokázání totožnosti,*
- g) *vést evidenci o vstupu nebo výstupu osob a vjezdu – výjezdu dopravních prostředků do střeženého objektu, ze střeženého objektu, na střežené místo anebo ze střeženého místa,*
- h) *zaznamenávat technickými prostředky vstup nebo výstup osob a dopravních prostředků do střeženého objektu, ze střeženého objektu, na střežené místo anebo ze střeženého místa...“<sup>35</sup>*

Pokud tato oprávnění budou zanesená do konečného znění zákona o soukromých bezpečnostních službách, budou muset pravděpodobně obsahovat taková ustanovení, že se nevztahují na příslušníky ozbrojených sil, ozbrojených bezpečnostních sborů a záchranných sborů a osobám plnící úkoly podle zvláštních právních předpisů apod.

---

<sup>35</sup> MACEK, P., NOVÁK, F. *Privátní bezpečnostní služby*. Praha : Police history, 2005, s. 46. ISBN 80-86477-23-1.

## 4 PROFESNÍ KOMORY A ORGANIZAČNÍ SDRUŽENÍ SOUKROMÝCH BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB

### 4.1 Mezinárodní organizační sdružení

Snaha o integrování všech státních i nestátních bezpečnostních složek v Evropě vychází z celé řady doporučení mnoha orgánů s celoevropskou působností, které neustále vybízejí k zlepšování vzájemných vztahů mezi policejními složkami a soukromými bezpečnostními agenturami.

Na podnět těchto aktivit bylo dne 26. října 1989 v Římě založeno neziskové sdružení Konfederace evropských bezpečnostních služeb (CoESS - The Confederation of European Security Services), zastupující jednotlivé profesní sdružení zemí Evropské unie zajišťující bezpečnostní služby ve všech jejich formách, tedy střežení objektů, převozu cenin, bezpečnostní opatření na letištích, námořní bezpečnost, elektronický dohled apod.

Obr. č. 6 Emblém k 20. výročí existence CoESS



Zdroj: CoESS

Účelem organizace, podle oficiálních webových stránek,<sup>36</sup> je zastupování a obhajoba zájmů jednotlivých profesních sdružení a jejích členů, zejména prostřednictvím aktivní činnosti zaměřené na harmonizaci právních předpisů týkající se bezpečnostní činnosti. Konfederace evropských bezpečnostních služeb dále provádí různé odborné, ekonomické, právní a jiné výzkumné práce týkající se své činnosti, definuje a prosazuje společné postoje svých členů, rozvíjí spolupráci s dalšími evropskými nebo mezinárodními organizacemi apod. CoESS ve spolupráci s evropským odborovým svazem soukromých bezpečnostních služeb (Euro-FIET) pořádá od roku 1996 v pravidelných tříletých intervalech celoevropské konference, na níž se diskutuje mezinárodní problematika bezpečnostních služeb.

Další mezinárodní organizaci představuje Evropský klub soukromých bezpečnostních služeb (ESBOC - European Security Branch Organisations Club), který byl založen v březnu 2006 v Poznani a jehož členy jsou profesní sdružení z Polska, Maďarska, Ukrajiny, Slovenska a České republiky. Podle české Asociace technických bezpečnostních služeb Gremium Alarm<sup>37</sup>, která je jejím členem klubu od roku 2009, se zakládající signatáři zavázali na výměně informací a upevňování vazeb a kontaktů mezi členy, na určení etických či profesních norem, ve spolupráci v oblasti vzdělávání, vzájemném zpřístupnění organizačních, technických a jiných poznatků v oboru, ve spolupráci v otázce získávání přístupu k fondům Evropské unie apod. Evropský klub soukromých bezpečnostních služeb nedisponuje žádným majetkem ani finančními prostředky, to ale neznamená, že není schopen realizovat plánovanou činnost. ESBOC realizuje svoji činnost díky aktivitě členských organizací, které mají zájem pracovat pro úspěšnost klubu.

## 4.2 Profesní sdružení soukromých bezpečnostních agentur v ČR

Profesní sdružení, označované také jako stavovská organizace nebo komora, je podle zákona nezávislá a zpravidla nezisková organizace příslušníků fyzických anebo právnických osob nějaké profese, která má za cíl sledovat a zastupovat její společné kulturní, ekonomické či profesní zájmy. „...*Odborová organizace a organizace zaměstnavatelů se stává právnickou osobou dnem následujícím poté, kdy příslušnému ministerstvu byl doručen návrh na její*

---

<sup>36</sup> CoESS [online]. c2002-2010 [cit. 24. ledna 2010]. Dostupný na WWW: <<http://www.coess.org/Default.htm>>.

<sup>37</sup> Asociace technických bezpečnostních služeb Gremium Alarm [online]. c2010 [cit. 24. ledna 2010]. Dostupný na WWW: <<http://www.gremiumalarm.cz/cs/podpora-clenu/esboc/>>.

*evidenci...*“.<sup>38</sup> Smyslem vzniku profesních komor je podpora zájmů členů, poskytování výměny informací mezi nimi a vydávání různých periodik ve vztahu k příslušnému oboru.

Počátky vývoje profesních svazu na poli soukromých bezpečnostních služeb se podle Macka<sup>39</sup> datují v novodobé historii České republiky od roku 1990, kdy vzniká Asociace bezpečnostních a detektivních služeb Čech, Moravy a Slezska. Toto sdružení, které již v roce 1991 vyvíjelo určitou snahu o zavedení nového zákona o soukromých bezpečnostních službách, se následkem vnitřní nejednoty koncem roku 1991 rozpadlo. Poté vznikali mnohé další svazy sdružující soukromé bezpečnostní firmy, např. Sdružení CBDS, Český klub SBDS, Komora SBS a další různá regionální sdružení, avšak ani tyto organizace nenašly patřičně silnou a sjednocující dohodu. Další vývoj profesních sdružení v oblasti soukromých bezpečnostních služeb přinesl vznik živnostenských společenství Hospodářské komory České republiky v podobě České komory služeb ochrany majetku a osob, České komory detektivních služeb, Asociace Grémium Alarm a Asociace firem pro ochranu informací, které sdružovaly bezpečnostní a detektivní agentury a podniky zabezpečovacích technických služeb za účelem jejich profesionálního růstu.

#### **4.2.1 Asociace soukromých bezpečnostních služeb ČR**

Asociace soukromých bezpečnostních služeb ČR je samosprávnou výběrovou, stavovskou organizací, která sdružuje podnikatelské subjekty působící v oblasti ochrany majetku a osob a v souvisejících oborech. Asociace byla založena 14. září 1999 v Olomouci na ustavující schůzi sedmi bezpečnostních společenstev a ve své době byla jediným prestižním uskupením, která byla schopna hovořit do problematiky soukromých bezpečnostních služeb. Podnětem k jejímu založení byl dopad 2. konference soukromých bezpečnostních služeb pořádané v Berlíně, kde byla mimo jiné přednesená výzva zemím střední a východní Evropy k problematice zakládání národních reprezentativních asociací.

Podle vlastních internetových stránek<sup>40</sup> byla Asociace založena za účelem zvyšování profesní úrovně v poskytování privátních bezpečnostních služeb v České republice a za účelem

---

<sup>38</sup> § 9a, zák. č. 83/1990 Sb. o sdružování občanů.

<sup>39</sup> MACEK, P., NOVÁK, F. *Privátní bezpečnostní služby*. Praha : Police history, 2005, s. 117. ISBN 80-86477-23-1.

<sup>40</sup> ASBS o.s. [online]. c2007 [cit. 24. ledna 2010]. Dostupný na WWW: <<http://www.asbs.cz/smernice/stanovy-asbs/>>.



ochrany zájmů a zajištění potřeb podnikatelů působících v této sféře. Asociace spolupracuje se státními i nestátními subjekty, které mají vztah k problematice soukromých bezpečnostních služeb. Dále usiluje o začlenění do bezpečnostního systému státu, vytváření vhodných legislativních a ekonomických podmínek provozování soukromých bezpečnostních služeb, kultivaci trhu a jeho kvalitu. Členství v asociaci je zcela dobrovolné, založené na uznání stanov a plnění členských povinností. Členové asociace mohou být členy i jiných zájmových sdružení s obsahově podobným programem.

**Obr. č. 7 Logo Asociace soukromých bezpečnostních služeb**



**Zdroj: ASBS**

Asociace soukromých bezpečnostních služeb má přes šedesát členů, fyzických či právnických osob podnikajících v oblasti soukromých bezpečnostních služeb. Řádný člen asociace má právo volit a být volen do orgánů asociace, má právo se účastnit všech společenských a kulturních akcí pořádaných Asociací a je oprávněn používat na svých dokumentech, propagačních aj. materiálech logo Asociace (obr. č. 7) nebo doložku člen Asociace soukromých bezpečnostních služeb ČR. V důsledku dlouhého trvání neuspokojivé situace a narůstajícího vlivu a množství malých členských firem s rozdílnou kvalitou, ukončilo členství v Asociaci mnoho agentur, včetně těch nejvýznamnějších, jako např. Group 4 Securitas nebo Securitas ČR. Její představitelé pak v lednu 2002 založili nástupnickou organizaci Security Club.

## 4.2.2 Security Club

Security Club založen v lednu 2002 jako neformální sdružení původně třinácti největších bezpečnostních společností v České republice. Podle svých webových stránek<sup>41</sup> je jeho hlavním cílem sdružovat zaměstnavatele podnikající v oblasti soukromých bezpečnostních služeb, kteří splňují předpoklady pro členství ve sdružení, předkládat příslušným orgánům a institucím legislativní podněty, a to nejen na základě vlastních praktických zkušeností, ale i na základě zahraniční právní úpravy. Security Club dbá v oblasti soukromých bezpečnostních služeb na vysokou etickou a odbornou úroveň členů a jimi poskytovaných služeb. Rovněž zpracoval etický kodex soukromé bezpečnostní agentury, kde jsou jasně vymezeny minimální odborné požadavky agentury a jejích zaměstnanců. Toto sdružení také organizuje vzdělávací semináře a kurzy pro své členy. Cílem Security Clubu je propagovat sdružení a jeho cíle, spolupracovat s obdobnými tuzemskými i zahraničními sdruženími, řídit kolektivní vyjednávání s příslušnými odborovými svazy, spravovat majetek sdružení a vést evidenci svých členů.

Členové Security Clubu vytvořili základní jednotná pravidla pro zabezpečování fyzické ostrahy majetku a osob ve standardní kvalitě. Podle vlastních profesionálních pravidel musí být zaměstnanci členských agentur plně způsobilí k právním úkonům, bezúhonní, spolehliví a také odborně a zdravotně způsobilí. Každý nový zaměstnanec musí před nástupem do služby absolvovat nejméně 16 hodin základní přípravy a jednu směnu zácvik na pracovišti. Odpovídajícím způsobem jsou pojištěna rizika vyplývající z výkonu služby, a to jak pro zákazníky, tak i pro zaměstnance členských bezpečnostních agentur.

Security Club je od roku 2003 členem CoESS společně s Asociací soukromých bezpečnostních služeb ČR a byl také přijat za člena Svazu průmyslu a dopravy ČR. Členy Security Clubu byly k roku 2007 tyto bezpečnostní agentury: ABL a.s., DORA Security a.s., P. Dussmann s.r.o., Felix Praha s.r.o., G4S Security Services (CZ) a.s., Securitas ČR s.r.o., Westpoint a.s.

---

<sup>41</sup> *Security Club* [online]. c2007 [cit. 24. ledna 2010]. Dostupný na WWW: <<http://www.securityclub.cz/>>.

### 4.2.3 Česká komora detektivních služeb

Česká komora detektivních služeb, která má kolem devadesáti členů, je profesní sdružení provozovatelů soukromých detektivních služeb, bezpečnostních technologií a služeb, komerčního podnikatelského zpravodajství a jim příbuzných profesí. Podle oficiálních webových stránek<sup>42</sup> byla Česká komora detektivních služeb založená 28. ledna 1999 jako specializované profesní občanské sdružení provozovatelů služeb soukromých detektivů. Má také přímé zastoupení v mezinárodní organizaci profesionálů v konkurenčním zpravodajství (Society of Competitive Intelligence Professionals – SCIP) a je také členem Evropské komise detektivů IKD.

Česká komora detektivních služeb vypracovává standardy soukromé bezpečnostní činnosti a propaguje její moderní pojetí. Spolupracuje také se všemi stávajícími profesními sdruženími v oblasti bezpečnostního průmyslu a prosazuje zájmy soukromých detektivních služeb v Hospodářské komoře ČR. Česká komora detektivních služeb dbá na vysokou profesionalitu svých členů, prověřuje jejich kvalitu a těm, kteří se prokáží koncesní listinou na služby soukromých detektivů, vydává průkaz soukromého detektiva (obr. č. 8). Ti, kteří navíc prokážou i požadovanou odbornou způsobilost, tzn. určité personální, materiálně-technické, administrativní a odborné vybavení, vydává i odznak soukromého detektiva.

Obr. č. 8 Průkaz soukromého detektiva



Zdroj: ZV Service

<sup>42</sup> CKDS - Česká komora detektivních služeb [online]. c2010 [cit. 24. ledna 2010]. Dostupný na WWW: <<http://www.ckds.cz/index.php?nid=3729&lid=CZ&oid=458835>>.

#### 4.2.4 Asociace technických bezpečnostních služeb Grémium Alarm

Asociace technických bezpečnostních služeb Grémium Alarm je podle vlastních internetových stránek<sup>43</sup> reprezentativním profesním sdružením firem a subjektů vyvíjející podnikatelskou, pracovní nebo jinou činnost v oblasti technických služeb a zařízení, které slouží k ochraně osob a majetku. Vznikla 20. května 1996 integrací občanských sdružení Asociace Grémium Alarm a Cechu zřizovatelů bezpečnostních systémů. V květnu 2002 se pak stala, jako první ze zemí střední a východní Evropy aktivním členem evropské organizace EUROALARM, což je asociace evropských výrobců a instalačních firem požárních, zabezpečovacích a dalších systémů. V květnu 2003 byla Asociace začleněna do živnostenského společenstva Hospodářské komory ČR a od roku 2008 je aktivním členem Evropského klubu soukromých bezpečnostních služeb.

Asociace technických bezpečnostních služeb Grémium Alarm je na tuzemském trhu jedinou asociací, která se stala zřizovatelem nezávislého inspekčního orgánů akreditovaného dle ČSN EN 45004, spočívajícího v tom, že i nejkvalitnější systémy a komponenty zabezpečovací techniky nemohou spolehlivě plnit své funkce, pokud nejsou správně namontovány. Právě kontrolou celého procesu montáže jednotlivých komponentů bezpečnostního systémů Asociace odstraňuje případné nedostatky, které mají vliv na její kvalitu.

---

<sup>43</sup> *Asociace technických bezpečnostních služeb Grémium Alarm* [online]. c2010 [cit. 24. ledna 2010]. Dostupný na WWW: <http://www.gremiumalarm.cz/cs/o-asociaci/>.

## **5 POSTAVENÍ SOUKROMÝCH BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB V ZAHRANIČÍ**

Kriminalita a další protispolečenské jednání není samozřejmě záležitostí jenom České republiky, ale v menší či větší míře zasahuje každý stát. Dá se říct, že příčiny této problematiky jsou různé a do jisté míry i specifické pro každou společnost, pouze hledání co nejúčinnější cesty její prevence zůstává všude stejná.

Odpovědnost za obecnou bezpečnost má v každé demokratické zemi stále stát. Avšak s nástupem kapitalismu a rychlým růstem bohatství, začaly mnohé subjekty ve společnosti požadovat vyšší zajištění bezpečnosti svého majetku a života, než mohly státní orgány poskytnout. Vznikl tak prostor pro činnost soukromých bezpečnostních služeb, které tento požadavek nadstandardní bezpečnosti poskytuje.

V České republice začaly vznikat první soukromé bezpečnostní agentury až po roce 1989, tedy mnohem později než např. v západních zemích. Znamená to, že tento druh podnikání není u nás ještě tak rozvinutý jako v jiných státech s dlouholetou demokracií. V tomto handicapu však vidím jistou výhodu, a to takovou, že se můžeme inspirovat a hlavně poučit z chyb při začleňování soukromých bezpečnostních služeb do našich podmínek. Osobně si myslím, že nejpřínosnější budou zkušenosti těch zemí, které se svým charakterem, historickým vývojem, kulturními tradicemi a mentalitou obyvatel nejvíce přibližují České republice, tedy střeoevropské státy.

### **5.1.1 Rakousko**

Činnost bezpečnostních služeb v Rakousku je váženým a oceňovaným oborem a ve Všeobecném spolku hospodářského kabinetu Rakouska má stále zastoupení. V roce 1975 vznikl Rakouský spolek podnikatelů v oblasti komerční bezpečnosti, který sdružuje více než čtyřicet významných podnikatelských subjektů. Ty se člení na skupiny podle své odbornosti, tzn. mechanické zabezpečení majetku, elektronická ochrana, organizace a řízení.

Samotná činnost bezpečnostních služeb není v Rakousku upravená žádnou specifickou legislativou, ale obecným živnostenským zákonem, který upravuje živnost subjektů zabývajících se ostrahou a výkon bezpečnostních pracovníků.

Při vstupu na bezpečnostní trh je agentuře příslušným hejtmanem spolkové země udělena licence, kterou mohou státní orgány pro opakované porušování předpisů odejmout. Licence je také vyžadována pro držení střelných zbraní, kde je povinný také určitý trénink. Zaměstnanci bezpečnostních agentur v Rakousku nosí povinně uniformy, které se nesmí podobat orgánům veřejného pořádku, musí mít minimálně 18 let a nesmí mít žádný závažný záznam v rejstříku trestů. Vlastník bezpečnostní firmy musí navíc ještě získat profesionální kvalifikaci.

### **5.1.2 Německo**

Soukromé bezpečnostní služby neupravuje v Německu žádná specifická právní norma. Její činnost spadá pod živnostenský zákon ze 7. února 1927, který byl v roce 1998 novelizován a pod vyhlášku o živnostech na úseku soukromého bezpečnostního podnikání ze 14. prosince 1995. Legislativou je tak regulována ostraha transportů, ostraha a ochrana osob, ostraha budov a průmyslových objektů, ostraha vojenského zařízení a zajišťování veřejného pořádku při společenských událostech.

Zákonodárství a regulace sektoru soukromé bezpečnosti je v Německu minimální, nespécifická a široce založená na obchodním zákoníku. Před vstupem bezpečnostní společnosti na trh provádí příslušná obchodní komora kontrolu jejího financování a také prověřuje dobrou pověst vlastníka či manažera společnosti. U zaměstnanců bezpečnostních agentur, kterým policie vydává certifikát je vyžadován minimální věk 18 let a je prováděna kontrola rejstříku trestů. Nošení střelných zbraní vyžaduje v Německu povolení a speciální trénink a je omezeno jen na určité úkony, např. převoz hotovosti. Vedoucí pracovníci navíc nesmí být činnými státními zaměstnanci. Zaměstnanci bezpečnostních agentur musí absolvovat povinný trénink, který je zajišťován komorou průmyslu a obchodu a profesionálními organizacemi - zástupci sektoru. Manažeři dále absolvují 40 hodin teoretické přípravy a operační pracovníci 24 hodin teoretické přípravy. Absolventům v navštěvovaných kurzech je udělen certifikát.

### 5.1.3 Polsko

Jak uvádí Macek<sup>44</sup>, Zákon o ochraně osob a majetku vstoupil v Polsku platnost v březnu 1998, který se svými 20 články se stal nejkomplexnějším a nejdůležitějším legislativním předpisem, který kdy soukromou bezpečnostní činnost zde upravoval. Novinkou zákona je institut „obligatorní ochrany specializovanými ozbrojenými bezpečnostními formacemi nebo odpovídajícími technickými zabezpečeními“. Jedná se tedy o povinnost, které podléhají objekty a zařízení, mající vztah k důležitým státním zájmům.

V úvodním článku zákon vymezuje objekty a oblasti činnosti, které podléhají zákonu, vnitřní organizaci a strukturu soukromých bezpečnostních agentur, principy charakterizující přímý výkon při ochraně majetku a osob, požadavky na kvalifikaci zaměstnanců a rozsah či způsob kontroly soukromých bezpečnostních agentur.

V dalším článku zákona jsou určeny základní formy ochrany osob a majetku na: přímou tělesnou ochranu, buď neustále nebo podle potřeby, ve formě kontroly alarmových systémů nebo signálů a ve formě zabezpečené přepravy cenností či nebezpečných předmětů. Druhou formou výkonu je technické zabezpečení, kdy se jedná o montáž, obsluhu a opravu mechanických a nebo elektronických zařízení, které signalizují ohrožení chráněného zájmu.

Zákon rozděluje osoby realizující bezpečnostní činnost do tří základních skupin. V první skupině jsou osoby, které získaly licenci pro podnikání v oboru ochrany, osoby s licencí pro podnikání v oboru technického zabezpečení a rovněž podnikatelé, kteří získali licenci k provozování obchodní činnosti určené k ochraně majetku a osob. Zároveň do této skupiny náleží pracovníci, kteří přímo plní úkoly těchto činností a licence na nich není požadována. V druhé skupině jsou tzv. specializované ochranné ozbrojené formace, kdy se jedná o interní bezpečnostní služby v rámci vlastní ochrany. Jejich zaměstnanci jsou na základě povolení oprávnění nosit stříelnou zbraň. Poslední skupinu pracovníků soukromých bezpečnostních služeb tvoří ozbrojené uniformované formace zaměstnanců bezpečnostních agentur, které se specializují na ochranu života a dalších oprávněných zájmů osob.

Dozor a kontrola soukromých bezpečnostních agentur je především v kompetenci ministerstva vnitra, které uděluje koncese a určuje formy činnosti, stanoví podmínky provozování, provádí všestrannou kontrolu apod. Specifické kontroly provádí také Hlavní komisariát policie a jeho orgány, zejména na úseku zbraní a střeliva.

---

<sup>44</sup> MACEK, P., NOVÁK, F. *Privátní bezpečnostní služby*. Praha : Police history, 2005, s. 249-253. ISBN 80-86477-23-1.

V Polsku je činnost soukromých bezpečnostních služeb upravena samostatným zákonem již od roku 1998, tedy od doby, kdy v České republice padla další její předloha. Polský příklad je tudíž jasným důkazem, že takový zákon může v praxi úspěšně fungovat a soukromým bezpečnostním agenturám poskytnout dostatečnou právní ochranu. Proto si myslím, že naši zákonodárci by se mohli inspirovat právě zde, neboť se jedná o zemi, která je nám blízka nejen geograficky, ale rovněž politickým a hospodářským vývojem posledních let.

#### **5.1.4 Maďarsko**

Zásadním významem pro činnost soukromých bezpečnostních služeb v Maďarsku bylo podle Macka<sup>45</sup> přijetí zákona o ozbrojené bezpečnostní strážci, o ochraně přírody, o ochraně osob a majetku, která je vykonávána v rámci podnikání a o činnosti soukromých detektivů. Hlavním garantem nad oblastí soukromých bezpečnostních služeb je policie, která má nejen právo, ale i povinnost kontrolovat její činnost.

Potřebné legislativní změny byly naplněny přijetím zákona o odborné komoře pro činnost ochrany osob, majetku a činnosti soukromých detektivů. Zákon komoru charakterizuje jako veřejnou organizaci, která podporuje a reguluje soukromou bezpečnostní činnost. Komora dále dbá o posilování prestiže profese, vede své členy k činnostem, které jsou v souladu se zákonem a etickým kodexem, organizuje odborné konference a výstavy, udržuje kontakty se zahraničními a mezinárodními sdruženími apod.

Zákon také přesně ukládá, kdo a s jakými předpoklady může vykonávat jednotlivé bezpečnostní činnosti. Provozovatelé soukromých bezpečnostních agentur musí prokázat odborné vzdělání nabyté ve státním nebo akreditovaném soukromém školicím zařízení, musí být povinně pojištěni pro případ vzniku škody, která může vzniknout v souvislosti s výkonem své činnosti a musí být také povinně členy komory. Zaměstnanci v přímém výkonu mohou při splnění určitých podmínek u sebe nosit paralyzér, obušek, využívat předepsaným způsobem vycvičeného psa a pokud jsou držiteli povolení, také nosit střelnou zbraň. Individuálně podnikající nebo vedoucí pracovníci musí prokázat náročné, odborné a osobnostní předpoklady, a to i přesto že nebudou bezpečnostní činnost osobně vykonávat. Provozovatel soukromé bezpečnostní agentury dále nesmí současně provozovat jinou hospodářskou činnost, s výjimkou takové, která je v přímé souvislosti s ochranou majetku nebo s činností soukromých detektivů.

---

<sup>45</sup> MACEK, P., NOVÁK, F. *Privátní bezpečnostní služby*. Praha : Police history, 2005, s. 257-262. ISBN 80-86477-23-1.



Aby se zamezilo zneužívání osobních kontaktů pro přednostní získávání nebo výkon zakázek, nemohou podle tohoto zákona příslušníci veřejných sborů, tzn. armády, policie, finanční stráž, pohraniční stráž, profesionálních hasičských sborů apod. během služebního poměru provozovat bezpečnostní firmu, ani v ní pracovat, byť i na částečný úvazek. Zákon jde tak daleko, že člen orgánů s vyšetřovacími právy, tzn. kriminalista nebo státní zástupce, nesmí takovou činnost provozovat po dobu dvou let od ukončení služebního poměru.

### 5.1.5 Slovinsko

Ve Slovinsku vyšel zákon o privátní ochraně a obligatorní organizaci bezpečnostních služeb podle Macka<sup>46</sup> na počátku roku 1994. Jeho přijetím bylo vytvořeno odpovídající právní prostředí pro činnost subjektu provádějící takové služby, které stát prostřednictvím svých orgánů nezaručuje. Tento zákon umožňuje provádět fyzickou a technickou ochranu. Fyzická ochrana je zde definována jako ochrana osob a majetku před narušením, zraněním, krádeží apod. Technická ochrana pak jako ochrana osob a majetku technickými prostředky, jež jsou v souladu s předpisy.

Bezpečnostní činnost se vedle uvedeného zákona také řídí podrobnými prováděcími předpisy vydané Komorou republiky Slovinsko pro privátní ochranu a dále prováděcími předpisy ministerstva vnitra. V samotné komoře mohou působit nejen subjekty vykonávající přímé soukromé bezpečnostní činnosti, ale také subjekty, které jsou významné pro bezpečnostní činnost, nebo pro práci komory i jinak, např. banky, směnárny, pojišťovny apod. Komora je rovněž otevřena i organizacím, jejichž činnost je významná pro stát, nebo jejichž ochrana podléhá zvláštním předpisům. Komora republiky Slovinsko je tedy jakousi spojovací institucí všech služeb, které poskytují ochranu majetku a osob, byť i nepřímo. Komora má jisté pravomoci, ale ty jsou většinou vázané na souhlas ministerstva vnitra. Uděluje státní souhlas k činnostem soukromých bezpečnostních služeb, vykonává kontrolní funkci a v případě zjištěných nedostatků má i funkci represivní, např. ukládání pokut, odejmutí licence apod.

Povinné členství všech slovinských soukromých bezpečnostních agentur v jedné oficiální komoře, na kterou jsou státem delegovány značné pravomoci, vidím jako dobrou cestu pro inspiraci při přípravě zákona o soukromých bezpečnostních službách také v České republice.

---

<sup>46</sup> MACEK, P., NOVÁK, F. *Privátní bezpečnostní služby*. Praha : Police history, 2005, s. 247-248. ISBN 80-86477-23-1.

## ZÁVĚR

Novodobá historie soukromých bezpečnostních služeb v České republice prochází již druhým desetiletím svého fungování, ale stále jí lze považovat za poměrně novou a neznámou oblast společenských vztahů. Přesto soukromé bezpečnostní služby představují v naší společnosti nepřehlédnutelné místo a tvoří významnou složku bezpečnostního systému, jež účinně a vhodně doplňuje činnost státu především v oblasti prevence.

Hlavním cílem bakalářské práce bylo zmapování problematiky soukromých bezpečnostních služeb v České republice. V úvodu jsem se zabýval vysvětlením základních pojmů a popisem věcných prostředků, které soukromé bezpečnostní agentury při své činnosti používají. Věnoval jsem se rovněž analýze hlavních úkolů a jejímu postavení v bezpečnostním systému státu. Pozornost jsem zaměřil především na základní složky bezpečnostního systému, tzn. Policii České republiky a obecní policii a také jsem analyzoval formy vzájemné spolupráce mezi nimi a soukromými bezpečnostními službami.

Dalším dílčím cílem bakalářské práce byla analýza právního prostředí, ve kterém soukromé bezpečnostní agentury vykonávají svou činnost. Proto jsem se zaměřil především na legislativní podmínky vzniku soukromé bezpečnostní agentury a na právní normy, které její činnost upravují. Ve své bakalářské práci také upozorňuji na absenci kvalitního zákonného prostředí pro poskytování těchto služeb, tak jako je obvyklé ve většině vyspělých evropských zemí. Hlavními důvody pro vznik zvláštní právní úpravy jsou, jak jsem již výše zmínil, vytyčení jasných pravidel, zajištění aby tuto náročnou činnost vykonávali pouze odborně vyškolené a zdravotně způsobilé osoby a umožnění státním orgánům účinně kontrolovat jejich činnost.

Myslím si, že toto chybějící právní prostředí je i jedním z důvodů nedostatečné důvěry ze strany veřejnosti, kterému u nás soukromé bezpečnostní služby čelí. Excesy některých méně seriózních soukromých bezpečnostních agentur a následně, řekl bych až hysterické útoky médií, dotvářejí neblahý obraz soukromých bezpečnostních služeb v naší společnosti. Podle mě je určitým východiskem inspirace v zahraničí, kde tyto služby již dlouhodobě úspěšně fungují. Proto v závěrečné části své bakalářské práce, kde jsem provedl komparaci právních norem upravujících činnost zahraničních soukromých bezpečnostních agentur, navrhuji přijmout zákon, který by i českým soukromým bezpečnostním agenturám zajistil dostatečnou legislativní ochranu a veřejnosti poskytne vyšší záruky nedotknutelnosti svých práv.

Tím samozřejmě nechci tvrdit, že zákon o soukromých bezpečnostních službách je to nejdůležitější co naše společnost nyní potřebuje. Ano, jsou tu i jiné a významnější oblasti veřejného života, které je nutné právně upravit. Přesto však patří podle mého názoru výše zmíněný zákon do kategorie těch chybějících, protože trávit plnohodnotný život je možné jen tam, kde je zajištěna bezpečnost na nejvyšší možné úrovni.

## POUŽITÉ ZDROJE

### Literatura

- BRABEC, F. a kol.: *Hlídací služby*. Praha : Eurounion, 1995. ISBN 80-85858-12-6.
- BRABEC, F. a kol.: *Detektivní služby*. Praha : Eurounion, 1995. ISBN 80-85858-16-9.
- DVOŘÁČEK, Z.: *Právní základy veřejného pořádku*. Praha : Armex Publishing, 2004. ISBN 80-86795-04-7.
- KOVÁRNÍK, L.: *Mimoresortní bezpečnostní služby*. Praha : Policejní akademie ČR, 2008. ISBN 978-80-7251-277-5.
- MACEK, P a kol.: *Bezpečnostní služby*. Praha : Police history, 2001. ISBN 80-86477-03-7.
- MACEK, P. a kol.: *Soukromé bezpečnostní služby*. Praha : Policejní akademie ČR, 1997. ISBN 80-85981-62-9.
- MACEK, P., NOVÁK, F.: *Privátní bezpečnostní služby*. Praha : Police history, 2005. ISBN 80-86477-23-1.

### Právní předpisy

- zákon č. 283/1991 Sb. o Policii České republiky.
- zákon č. 553/1991 Sb. o obecní policii.
- zákon č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání.
- zákon č. 2/1993 Sb. Listina základních práv a svobod.
- zákon č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním.
- zákon č. 40/1964 Sb. občanský zákoník.
- zákon č. 262/2006 Sb. zákoník práce.
- zákon č. 119/2002 Sb. o zbraních a střelivu.
- zákon č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů.
- zákon č. 83/1990 Sb. o sdružování občanů.
- zákon č. 40/2009 Sb. trestní zákoník.

## Elektronické zdroje

*Česká biblická společnost* [online]. c2009 [cit. 16. ledna 2010]. Dostupný na WWW:

<<http://www.biblenet.cz/app/bible/Sus/chapter/1>>.

*Česká televize* [online]. c1996-2010 [cit. 16. ledna 2010]. Dostupný na WWW:

<<http://www.ceska-televize.cz/program/10959276-44-05.07.2009-09:45-1-kalendarium.html>>.

*CoESS* [online]. c2002-2010 [cit. 24. ledna 2010]. Dostupný na WWW: <

<http://www.coess.org/Default.htm>>.

*ASBS o.s.* [online]. c2007 [cit. 24. ledna 2010]. Dostupný na WWW:

<<http://www.asbs.cz/smernice/stanovy-asbs/>>.

*Security Club* [online]. c2007 [cit. 24. ledna 2010]. Dostupný na WWW: <<http://www.securityclub.cz/>>.

*CKDS - Česká komora detektivních služeb* [online]. c2010 [cit. 24. ledna 2010]. Dostupný na

WWW: <<http://www.ckds.cz/index.php?nid=3729&lid=CZ&oid=458835>>.

*Asociace technických bezpečnostních služeb Gremium Alarm* [online]. c2010 [cit. 24. ledna

2010]. Dostupný na WWW: <<http://www.gremiumalarm.cz/cs/>>.

*Squido, LLC* [online]. c2010 [cit. 16. ledna 2010]. Dostupný na WWW: < <http://www.squido.com/whose-motto-was-we-never-sleep>>.

*Policie ČR* [online]. c2008 [cit. 16. ledna 2010]. Dostupný na WWW: < <http://www.policie.cz/clanek/policie-ceske-republiky-krajske-reditelstvi-policie-jihoceskeho-kraje-uzemni-odbor-ceske-budejovice.aspx>>.

*Mafra a.s.* [online]. C1999-2010 [cit. 16. ledna 2010]. Dostupný na WWW:

<[http://zpravy.idnes.cz/dame-vam-do-huby-kriceli-mladici-na-strazniky-a-pak-je-zbilibni-praha.asp?c=A090908\\_095808\\_praha\\_cen](http://zpravy.idnes.cz/dame-vam-do-huby-kriceli-mladici-na-strazniky-a-pak-je-zbilibni-praha.asp?c=A090908_095808_praha_cen)>.

*FOCH Security s.r.o.* [online]. c2008 [cit. 16. ledna 2010]. Dostupný na WWW:< <http://www.foch.cz/index2.html>>.

*Pro Bank Security a.s.* [online]. c2004 [cit. 16. ledna 2010]. Dostupný na WWW:

<[http://www.probank.cz/fyzicka\\_ostraha.htm](http://www.probank.cz/fyzicka_ostraha.htm)>.

*ZV service s.r.o.* [online]. c2008 [cit. 24. ledna 2010]. Dostupný na WWW:< <http://zvsecurity.cz/fotogalerie.htm>>.

## SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. č. 1	Logo Pinkertonovy detektivní agentury .....	12
Obr. č. 2	Znak Policie ČR .....	15
Obr. č. 3	Kontrolní činnost strážníků v centru Prahy .....	17
Obr. č. 4	Bezpečnostní dohled na hokejovém utkání .....	21
Obr. č. 5	Ochranný doprovod při převozu cenin .....	22
Obr. č. 6	Emblém k 20. výročí existence CoESS .....	38
Obr. č. 7	Logo Asociace soukromých bezpečnostních služeb .....	41
Obr. č. 8	Průkaz soukromého detektiva .....	43